

**Οδηγός Υλοποίησης
και Εφαρμογής Φυσικού Αντικειμένου
και Διαχείρισης Οικονομικού Αντικειμένου
της Πράξης**

**«Πρακτική άσκηση καταρτιζόμενων ΣΑΕΚ -
Μεταφερόμενη Πράξη από ΠΠ 2014-2020»**

INEΔΙΒΙΜ

**του Προγράμματος
«Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027»**

(Κωδικός ΟΠΣ: 6006939)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

1.1. Εισαγωγή.....	
1.2. Σκοπός του Οδηγού.....	
1.2.1. Στόχος της Πράξης-Φυσικό Αντικείμενο.....	
1.2.2. Θεσμικό Πλαίσιο.....	
1.2.3. Μεθοδολογία Υλοποίησης της Πράξης.....	
1.3. Άξονες Προτεραιότητας και Περιφέρειες.....	
1.4. Δικαιούχος Πράξης, Προϋπολογισμός Διάρκεια.....	
1.5. Εμπλεκόμενοι Φορείς και Υπηρεσίες.....	
1.5.1. Διεύθυνση Εποπτείας Φορέων Επαγγελματικής Κατάρτισης & Δια Βίου Μάθησης...	
1.5.2. Διεύθυνση Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης.....	
1.5.3. Δημόσια και Ιδιωτικά Σ.Α.Ε.Κ βάσει του ν. 5082/2024.....	
1.5.4. Τεχνική Υποστήριξη στη Διαχείριση της Πράξης.....	
1.5.5. Νομική Υποστήριξη Πράξης.....	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

2.1. Γενικές Αρχές Υλοποίησης Φυσικού Αντικειμένου	
2.2. Υποχρεώσεις και Δικαιολογητικά Εργοδοτών.....	
2.3 Υποχρεώσεις και Δικαιώματα Πρακτικά Ασκούμενων.....	
2.4. Περιγραφή Υλοποίησης του Προγράμματος της Πρακτικής Άσκησης.....	
2.5. Αναδρομικότητα και Διακοπή της Πρακτικής Άσκησης	
2.6. Αρχείο πρακτικά ασκούμενου.....	
2.7 Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης (ΠΣΔ).....	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

3.1. Δαπάνες Μετακίνησης στελεχών Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ.....	
3.2. Αποζημίωση και Ασφαλιστική Κάλυψη	
3.3. Προβολή και Δημοσιότητα Πράξης	
3.4. Τήρηση Αρχείου Πράξης	
3.5. Συχνές Ερωτήσεις (FAQs)	
3.6. Αλληλογραφία και επικοινωνία με ΙΝΕΔΙΒΙΜ.....	
3.7. Αξιολόγηση της Πράξης.....	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ	

1.1.Εισαγωγή

Οι ανάγκες και η εξέλιξη της αγοράς εργασίας απαιτεί στελέχη όχι μόνο με υψηλό επίπεδο κατάρτισης, αλλά επίσης στελέχη που να έχουν αποκτήσει εμπειρία επάνω στο μαθησιακό τους αντικείμενο, έτσι ώστε να είναι κατά το δυνατόν έτοιμα προς εργασία. Ο μόνος τρόπος να επιτευχθεί αυτή η συνθήκη, είναι η διασύνδεση της κατάρτισης με την αγορά εργασίας, μέσα από την εφαρμογή της Πρακτικής άσκησης των καταρτιζόμενων των ΣΑΕΚ (πλέον ΣΑΕΚ βάσει του ν. 5082/2024) της χώρας, Δημόσιων και Ιδιωτικών.

Η δράση είναι καινοτόμος, καθώς, παρ' ότι η Πρακτική Άσκηση είναι πάγιο μέρος της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, για πρώτη φορά, διασυνδέει και τα Ιδιωτικά και Δημόσια ΣΑΕΚ (πλέον ΣΑΕΚ βάσει του ν. 5082/2024) στο θεσμό της αμειβόμενης Πρακτικής Άσκησης. Με αυτόν τον τρόπο, θα υποστηριχθεί ο θεσμός της Πρακτικής Άσκησης και η σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας θα βελτιώσει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών της αρχικής κατάρτισης και θα την κάνει πιο ελκυστική, έτσι ώστε να αποκτήσει και μεγαλύτερη διεισδυτικότητα στην αγορά εργασίας.

Ο ωφελούμενος πληθυσμός είναι άνδρες και γυναίκες, καταρτιζόμενοι/νες Ιδιωτικών και Δημοσίων ΣΑΕΚ (πλέον ΣΑΕΚ βάσει του ν. 5082/2024) της χώρας. Με δεδομένο ότι με αυτόν τον τρόπο θα διασυνδεθεί η Επαγγελματική Κατάρτιση με την αγορά εργασίας και την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των καταρτιζόμενων, αναμένεται ότι η πράξη δεν θα συμβάλλει απλώς στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας ενός σημαντικού μέρους του αναδυόμενου εργατικού δυναμικού, αλλά επιπλέον, θα συμβάλλει στην ενίσχυση της ανάπτυξης στη χώρα.

Η ανάπτυξη, αναβάθμιση και επέκταση του θεσμού της πρακτικής άσκησης αποτελεί βασική προτεραιότητα. Η ΕΕΚ αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του εκπαιδευτικού συστήματος της Ελλάδας και η προσπάθεια συνολικής αναβάθμισής της στοιχειοθετεί μία από τις προτεραιότητες της παρούσας εκπαιδευτικής πολιτικής. Η προτεραιότητα που δίνεται στην ΕΕΚ έχει διττό ρόλο, επαγγελματικό και κοινωνικό.

Ο επαγγελματικός ρόλος αφορά στην προετοιμασία των καταρτιζόμενων ώστε να είναι ικανοί να εισέλθουν με επιτυχία και αξιώσεις στο επάγγελμα και παράλληλα να συμβάλουν στη βελτίωση του επιχειρηματικού και εργασιακού περιβάλλοντος και συνδέεται άμεσα με την εθνική προσπάθεια για παραγωγική ανασυγκρότηση, με επίκεντρο τη γνώση και την εργασία.

Ο κοινωνικός ρόλος αφορά στην προετοιμασία των καταρτιζόμενων για τη ζωή. Ο κοινωνικός ρόλος αποτελεί προϋπόθεση και εξυπηρετεί απόλυτα και τον επαγγελματικό ρόλο καθώς έχει ως στόχο να καταστήσει εφικτή την ενεργό, δημιουργική συμμετοχή όλων των εκπαιδευόμενων στην εκπαιδευτική διαδικασία και να δημιουργήσει ένα ελκυστικό περιβάλλον που να ανταποκρίνεται στις υψηλές απαιτήσεις της ΕΕΚ.

1.2.Σκοπός του Οδηγού

Ο παρών Οδηγός συντάχθηκε με σκοπό την πληροφόρηση για την ορθή υλοποίηση της Πράξης « Πρακτική άσκηση καταρτιζόμενων Μεταφερόμενη Πράξη από ΠΠ 2014 -2020 ». Παρατίθενται αναλυτικά οι απαιτούμενες ενέργειες για την επιδότηση των πρακτικά

ασκούμενων εφόσον πιστοποιηθεί η ολοκλήρωση της Πρακτικής τους Άσκησης. Το έργο κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 4^ε της Προτεραιότητας 3 «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή». Πυρήνας του στόχου έγκειται η βελτίωση της ποιότητας, της συμμετοχικότητας, και της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος με στόχο την απόκτηση/ενσωμάτωση νέων δεξιοτήτων, τη μαθησιακή εξέλιξη, την ολοκλήρωση των σπουδών και την παράλληλη σύνδεσή τους με τις διαμορφούμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Μια σειρά από μεταρρυθμίσεις οι οποίες ήδη εφαρμόζονται αναμένεται να οδηγήσουν στη βελτίωση της ποιότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με δράσεις που θα συμβάλουν στην περαιτέρω αναβάθμιση της διακυβέρνησης και διασφάλισης ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΕΚ), στην ανάπτυξη σύγχρονων δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών και στον εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις στην αγορά εργασίας. Στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης & Νεολαίας, προβλέπεται η αναβάθμιση της ΕΕΚ μέσω δράσεων που εστιάζουν στη βελτίωση της ποιότητας των επιμέρους παραμέτρων της. Η αναβάθμιση αυτή προϋποθέτει παρεμβάσεις για τη σύνδεση των σπουδών με την αγορά εργασίας όπως η υποστήριξη των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης, καθώς και των εργοδοτών για την παροχή περισσότερων ευκαιριών μάθησης στον χώρο εργασίας, σε άμεση σύνδεση με το Μηχανισμό Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας.

Ο Οδηγός καθορίζει τις απαιτούμενες ενέργειες για την ορθή οργάνωση, διαχείριση, παρακολούθηση και υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου αναφορικά με:

- Την σύνταξη, έκδοση και διεκπεραίωση διοικητικών εγγράφων και υποχρεώσεων του Ιδρύματος Νεολαίας και Δία Βίου Μάθησης, ως Δικαιούχου του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή».
- Την καταβολή της επιδότησης από τον Ειδικό Λογαριασμό του ΙΝΕΔΙΒΙΜ στους πρακτικά ασκούμενους των Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ μέσω e-banking ελληνικών τραπεζών, εφόσον πιστοποιηθεί η επιτυχής ολοκλήρωση της Πρακτικής τους Άσκησης.
- Τις απαιτούμενες ενέργειες για την προβολή και δημοσιότητα της Πράξης (αφίσα, φυλλάδια, ενημερωτικές εγκύκλιοι, ημερίδες, εκδηλώσεις κ.λπ.).

Με αυτόν τον τρόπο θα αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός αποφοίτων των Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ με αξιόπιστη επαγγελματική εμπειρία και γενικότερα με αναπτυγμένες ικανότητες εφαρμογής των αποκτώμενων κατά την παρακολούθηση του προγράμματος ειδικότητας γνώσεων και δεξιοτήτων.

1.2.1. Στόχος Πράξης - Φυσικό Αντικείμενο

Η πράξη στοχεύει στη βασική διασύνδεση των καταρτιζόμενων των Ι.Ε.Κ. (πλέον Σ.Α.Ε.Κ. βάσει του ν. 5082/2024) αρμοδιότητας του ΥΠΑΙΘΑ με την αγορά εργασίας μέσω του θεσμού της αμειβόμενης Πρακτικής Άσκησης σε χώρους εργασίας, από την οποία οι καταρτιζόμενοι θα ενισχύσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους και θα αποκτήσουν επαγγελματική εμπειρία σε συναφείς με την κατάρτισή τους κλάδους, σε θέσεις που προσφέρονται από φορείς και επιχειρήσεις του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Ο κάθε

καταρτιζόμενος/νη που θα μετέχει στην Πρακτική Άσκηση θα αμείβεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Η πρακτική άσκηση είναι μέρος της υποχρεωτικής κατάρτισης σε όλες τις ειδικότητες και για το σύνολο των καταρτιζόμενων και η καταβολή της αμοιβής της θα πραγματοποιηθεί εφόσον πιστοποιηθεί η ολοκλήρωσή της. Με επίκεντρο τη βελτίωση των επαγγελματικών και εργασιακών δεξιοτήτων των πρακτικά ασκούμενων στο αντικείμενο κατάρτισής τους δίδεται έμφαση στην ταχύτερη και ευκολότερη διείσδυσή τους στην αγορά εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, η αμειβόμενη πρακτική άσκηση, επεκτείνεται και περιλαμβάνει και τους καταρτιζόμενους των Ι.ΣΑΕΚ έτσι ώστε να δίνονται ίσα δικαιώματα σε όλους κατά την υλοποίησή της.

Οι ανάγκες και η εξέλιξη της αγοράς εργασίας απαιτεί στελέχη όχι μόνο με υψηλό επίπεδο κατάρτισης, αλλά επίσης στελέχη που να έχουν αποκτήσει εμπειρία επάνω στο μαθησιακό τους αντικείμενο, έτσι ώστε να είναι κατά το δυνατόν έτοιμα προς εργασία. Ο μόνος τρόπος να επιτευχθεί αυτή η συνθήκη, είναι η διασύνδεση της κατάρτισης με την αγορά εργασίας, μέσα από την εφαρμογή της Πρακτικής άσκησης των καταρτιζόμενων των ΣΑΕΚ (πλέον ΣΑΕΚ βάσει του ν. 5082/2024) της χώρας, Δημόσιων και Ιδιωτικών.

Η δράση είναι καινοτόμος, καθώς, παρ' ότι η Πρακτική Άσκηση είναι πάγιο μέρος της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, για πρώτη φορά, διασυνδέει και τα Ιδιωτικά ΣΑΕΚ (πλέον Ι. Σ.Α.Ε.Κ. βάσει του ν. 5082/2024) στο θεσμό της αμειβόμενης Πρακτικής Άσκησης. Με αυτόν τον τρόπο, θα υποστηριχθεί ο θεσμός της Πρακτικής Άσκησης και η σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας θα βελτιώσει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών της αρχικής κατάρτισης και θα την κάνει πιο ελκυστική, έτσι ώστε να αποκτήσει και μεγαλύτερη διεισδυτικότητα στην αγορά εργασίας.

Η πράξη συμβάλει στην επίτευξη των στόχων για τη βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς στοχεύει στην ενίσχυση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κινητικότητας των ωφελουμένων από την εφαρμογή της.

1.2.2. Θεσμικό Πλαίσιο

Με την Πράξη « Πρακτική άσκηση καταρτιζόμενων Μεταφερόμενη Πράξη από ΠΠ 2014 -2020» επιδοτείται η αμειβόμενη Πρακτική Άσκηση των καταρτιζόμενων (σπουδαστών) των δημόσιων και ιδιωτικών ΣΑΕΚ, με βάση τα προβλεπόμενα στο σχετικό θεσμικό πλαίσιο, δηλ. τον Ν.4763/2020 και στην ΚΥΑ με αριθμ. Κ5/97484/05.08.2021 (ΦΕΚ 3938/Β/26.08.2021), εφόσον η ημερομηνία έναρξης πρακτικής, σύμφωνα με την Απόφαση Έναρξης Πρακτικής Άσκησης, είναι από την 01.09.2021, και η πρακτική άσκηση έχει ολοκληρωθεί ως τις 30.09.2024 με τη βεβαίωση ολοκλήρωσης πρακτικής άσκησης από τη Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ, για το σύνολο των εννιακοσίων εξήντα (960) ωρών – ισοδύναμων εκατό είκοσι (120) ημερών πλήρους απασχόλησης. Επιπλέον, η κατάρτισή του/της θα πρέπει να έχει ξεκινήσει μέχρι και το Σεπτέμβριο του 2022.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης» και σε εφαρμογή του Ν.4763/2020, επιδιώκεται η εξασφάλιση στους καταρτιζόμενους των Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ, με τη διδασκαλία επιστημονικών, τεχνικών, επαγγελματικών και πρακτικών γνώσεων και την καλλιέργεια ανάλογων δεξιοτήτων, αντίστοιχων προσόντων, ώστε να διευκολύνεται η επαγγελματική τους ένταξη

και να διασφαλίζεται η προσαρμογή τους στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της παραγωγικής διαδικασίας. Οι Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ λειτουργούν ως ευέλικτα όργανα διαρκούς παροχής, αναπροσαρμογής και εκσυγχρονισμού των προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού και αποστολή τους είναι η παροχή ουσιαστικών και τυπικών επαγγελματικών εφοδίων και προσόντων με σκοπό τη διευκόλυνση της κινητικότητας των εργαζόμενων, ενισχύοντας παράλληλα την οικονομία της Χώρας, με τη συμβολή τους στην αύξηση της παραγωγικότητας και την οικονομική μεγέθυνση.

- Η υπ. αριθμ. 5954 (ΦΕΚ Β' 1807 02.07.2014) Υπουργική Απόφαση « Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.). » όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Ο Νόμος υπ. αριθμ. 4763 (ΦΕΚ Α' 254 21.12.2020), Κεφάλαιο Ε' « Μεταδευτεροβάθμια επαγγελματική κατάρτιση ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) ».
- Η υπ. αριθμ. Κ5/97484 (ΦΕΚ Β' 3938 26.08.2021) Κοινή Υπουργική Απόφαση « Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ».
- Η υπ. αριθμ. 51, αρ. πρωτ.: 359893/20.09.21 Εγκύκλιος ΕΦΚΑ « Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ».
- Η υπ' αριθμ. Κ5/160259 (ΦΕΚ 5837/15.12.2021) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης Δια βίου Μάθησης και Νεολαίας « Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ».
- Η υπ' Αριθμ. Οικ. Κ5/90172 (ΦΕΚ Β' 5325/23.09.2024) Απόφαση Υφυπουργού Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού περί Ανάθεσης υλοποίησης έργων στο Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης σχετ. 1. «Πρακτική Άσκηση Καταρτιζόμενων ΣΑΕΚ» (ΕΔΒΜ139) με MIS 5131399 (Ε.Π. « Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση)» η οποία μεταφέρεται στο ΠΑΔΚΣ της ΠΠ 2021-2027 υπό τον τίτλο «Πρακτική Άσκηση Καταρτιζόμενων ΣΑΕΚ-Μεταφερόμενη Πράξη από ΠΠ 2014-2020» με MIS 6006939.
- Ο νόμος 5082/2024 (ΦΕΚ Α' 9/19.01.2024) « Ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και άλλες επείγουσες διατάξεις».
- Η υπ' αριθμόν 31986 Υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β 2003/28.03.2023) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Η υπ' αριθμόν ΑΠ 110152 (15/12/2023) γνωστοποίηση υπολογισμού αποζημίωσης ΣΑΕΚ
- Την υπ' αριθμόν 359893/20-09-21, Εγκύκλιο για την Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Σχετικά με το Γραφείο Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας (Γ.Ε.Α.Σ.), διευκρινίζεται ότι συνιστά «μονάδα» της διοικητικής οργάνωσης κάθε Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ. Την ευθύνη της λειτουργίας του Γ.Ε.Α.Σ., όπως και του συνόλου των υπηρεσιών της Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ, έχει ο Διευθυντής της Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ, σύμφωνα με τις παρ. 1α και 2 του άρθρου 31 του ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254 Α') και τον νόμο 5082/2024 (ΦΕΚ Α' 9/19.01.2024). Ο Διευθυντής της Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ έχει την γενική ευθύνη της διοίκησης της Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ, εποπτεύει, συντονίζει και καθοδηγεί τη διοικητική λειτουργία του (παρ. 2α αριθμ. 25 Κανονισμού Λειτουργίας / ΦΕΚ 5837Β'). Επιπλέον ο Υποδιευθυντής της Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ έχει την εποπτεία και παρακολούθηση του εκπαιδευτικού έργου (παρ. 9β αριθμ. 31 ν. 4763/2020). Ειδικότερα και όσον αφορά την Πρακτική Άσκηση, η εποπτεία, ο συντονισμός, η διασφάλιση της ποιότητας και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων διασφαλίζονται από το Γ.Ε.Α.Σ., με την ίδρυσή τους, με ευθύνη, όμως, του Διευθυντή της Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ (παρ. 3 άρθρο 27 ν. 4763/2020). Σε κάθε περίπτωση, ισχύουν τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία και εν προκειμένω παρ.2ζ του άρθρου. 31, του Ν.4763.

1.2.3. Μεθοδολογία Υλοποίησης της Πράξης

Η πράξη "Πρακτική Άσκηση Καταρτιζόμενων ΣΑΕΚ - Μεταφερόμενη Πράξη από ΠΠ 2014-2020" υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027" και στοχεύει στην επιδότηση της πρακτικής άσκησης των καταρτιζόμενων των ΣΑΕΚ. Η μεθοδολογία υλοποίησης περιλαμβάνει την παροχή κινήτρων για την πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης και την παρακολούθηση της υλοποίησης της δράσης.

Η πράξη δομείται σε οχτώ (8) Υποέργα.

Ειδικότερα:

Το Υποέργο 1, που αφορά σε Υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου Πράξης μέχρι την έναρξη του Υποέργου 7, υλοποιήθηκε με προσφυγή σε εξωτερικό ανάδοχο (απευθείας ανάθεση).

Το Υποέργο 2, που αφορά στη Νομική Υποστήριξη της Πράξης, υλοποιήθηκε με προσφυγή σε εξωτερικό ανάδοχο (απευθείας ανάθεση).

Το Υποέργο 3, που αφορά στην προβολή και δημοσιότητα της Πράξης, υλοποιείται με προσφυγή σε εξωτερικό ανάδοχο (απευθείας ανάθεση - υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δαπάνες δεν θα χρηματοδοτηθούν μέσω Τεχνικής Βοήθειας).

Το Υποέργο 4, που αφορά στην εξωτερική αξιολόγηση της πράξης, με προσφυγή σε εξωτερικό ανάδοχο (απευθείας ανάθεση).

Το Υποέργο 5, που αφορά στην καταβολή των αμοιβών των καταρτιζόμενων (ειδικές περιπτώσεις ΕΚΤ+). Το Υποέργο 6, που αφορά στην υλοποίηση ενημερωτικής/επιμορφωτικής ημερίδας, στο πλαίσιο της οποίας περιλαμβάνονται δαπάνες μετακίνησης και catering, υλοποιήθηκε με ίδια μέσα (ΑΥΙΜ).

Το Υποέργο 7, που αφορά σε υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου έως 31/10/2023, υλοποιήθηκε με προσφυγή σε εξωτερικό ανάδοχο (ενιαίος Διαγωνισμός Π/Υ άνω των ορίων).

Το Υποέργο 8, που αφορά Υπηρεσίες Τεχνικής Υποστήριξης (ομάδα έργου) για τη διαχείριση των αμοιβών των ωφελούμενων, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κ.ά. μετά την ολοκλήρωση του Υποέργου 7, υλοποιείται με ίδια μέσα (ΑΥΙΜ).

Με βάση τους παραπάνω όρους η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις (εργασίας) που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., δημόσιες υπηρεσίες, Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις, που στο πλαίσιο της Κοινής Υπουργικής Απόφασης καλούνται «εργοδότες», με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Ν.4763/2020 (Α' 254) και του κανονισμού λειτουργίας των ΣΑΕΚ., και με ευθύνη της ΣΑΕΚ, στο οποίο οι ασκούμενοι καταρτίζονται. Εξαιρούνται οι φορείς α) προσωρινής απασχόλησης, β) τα νυχτερινά κέντρα, γ) οι φορείς παροχής καθαριότητας και φύλαξης, δ) τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών, ε) κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Η επιδότηση θα καταβάλλεται από τον υπεύθυνο φορέα υλοποίησης, το ΙΝΕΔΙΒΙΜ, στον πρακτικά ασκούμενο, μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης, με τη χορήγηση «Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πρακτικής Άσκησης» που εκδίδεται από τη διεύθυνση της Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ, υπό την προϋπόθεση πληρότητας και ορθότητας του φακέλου του πρακτικά ασκούμενου. Η επιδότηση θα βαρύνει εξ' ολοκλήρου την Πράξη χρηματοδότησης (πρόγραμμα επιδότησης).). Για ακριβή υπολογισμό της αποζημίωσης και ασφάλισης δείτε κεφάλαιο 3.3 του οδηγού.

Για τη συμμετοχή του στην Πράξη, δηλ. για την επιδότησή του, ο/η καταρτιζόμενος/νη δεν θα πρέπει να συμμετέχει, στο ίδιο διάστημα, σε άλλα επιδοτούμενα προγράμματα πρακτικής άσκησης μέσω ΕΣΠΑ.

Η μορφή, η διάρκεια και οι όροι της Πρακτικής Άσκησης ισχύουν όπως περιγράφονται στην κείμενη νομοθεσία, καθώς και στον «Οδηγό Κατάρτισης» για κάθε ειδικότητα. Τέλος, επισημαίνεται ότι στην περίπτωση κατά την οποία σχετική αναφορά που γίνεται στο παρόν έγγραφο έρχεται σε αντίθεση με την κείμενη νομοθεσία, τότε ισχύει και εφαρμόζεται η τελευταία.

1.3. Άξονες Προτεραιότητας και Περιφέρειες

Η πράξη «Πρακτική άσκηση καταρτιζομένων Ι.Ε.Κ. – Μεταφερόμενη Πράξη από ΠΠ 2014-2020» με κωδικό ΟΠΣ 6006939 εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027», και συγκεκριμένα ανήκει στον Άξονα Προτεραιότητας Π3: Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση.

Επομένως, στον ελληνικό σχεδιασμό (ΕΣΠΑ), εμπίπτει στον τρίτο άξονα προτεραιότητας, που αφορά στην ενίσχυση της εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης.

Στόχοι Π 03 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ (Π/Υ: 1.223.000.000€):

Βελτίωση της ποιότητας, συμμετοχικότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος με σκοπό την απόκτηση δεξιοτήτων, τη μαθησιακή εξέλιξη, την ολοκλήρωση των σπουδών και τη σύνδεση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης με έμφαση στην υποστήριξη ατόμων με αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και ατόμων ευάλωτων κοινωνικών ομάδων - Συμπεριληπτική Εκπαίδευση.

Αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης – Εξωστρέφεια και Κινητικότητα μαθητευομένων, καταρτιζόμενων και εκπαιδευτών – Ανάπτυξη Δεξιοτήτων σε σύγχρονους τομείς πχ βιώσιμη ανάπτυξη, γαλάζια οικονομία, κλιματική αλλαγή κ.λ.π

Ενίσχυση της Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων και του επαγγελματικού προσανατολισμού για την προώθηση ευκαιριών μάθησης με έμφαση σε ομάδες που χρήζουν στήριξης για τη βελτίωση των προοπτικών επαγγελματικής σταδιοδρομίας και προσωπικής ανάπτυξης.

ΑΠ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
3 – ΛΑΠ (Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες)	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΡΑΜΑΣ
		ΕΒΡΟΥ
		ΚΑΒΑΛΑΣ
		ΞΑΝΘΗΣ
		ΡΟΔΟΠΗΣ
	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΑΝΑΤ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
		ΔΥΤ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
		ΗΜΑΘΙΑΣ
		ΚΙΛΚΙΣ
		ΠΕΛΛΑΣ
		ΠΙΕΡΙΑΣ
		ΣΕΡΡΩΝ
		ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
	ΗΠΕΙΡΟΥ	ΑΡΤΑΣ
		ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ
		ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
		ΠΡΕΒΕΖΑΣ
	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
		ΛΑΡΙΣΑΣ
		ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
		ΤΡΙΚΑΛΩΝ
	ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ
		ΑΧΑΪΑΣ

ΑΠ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
		ΗΛΕΙΑΣ
3 – ΜΕΤ (Περιφέρειες σε Μετάβαση)	ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ
		ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ
		ΚΟΖΑΝΗΣ
		ΦΛΩΡΙΝΑ
	ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	ΖΑΚΥΝΘΟΥ
		ΚΕΡΚΥΡΑΣ
		ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ
		ΛΕΥΚΑΔΑΣ
	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ
		ΑΡΚΑΔΙΑΣ
		ΚΟΡΙΝΘΟΥ
		ΛΑΚΩΝΙΑΣ
		ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
	ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΛΕΣΒΟΥ
		ΣΑΜΟΥ
		ΧΙΟΥ
	ΚΡΗΤΗΣ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
		ΛΑΣΙΘΙΟΥ
		ΡΕΘΥΜΝΗΣ
		ΧΑΝΙΩΝ
	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ
		ΕΥΒΟΙΑΣ
		ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
		ΦΘΙΩΤΙΑΣ
		ΦΩΚΙΑΣ

*ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ ΚΑΙ ΑΤΤΙΚΗ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ
ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

*Συνολικός προϋπολογισμός έργου: **89.000.000 €**

1.4. Δικαιούχος Πράξης-Προϋπολογισμός-Διάρκεια

Το Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) είναι Ν.Π.Ι.Δ. που εποπτεύεται από τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και αποτελεί φορέα υλοποίησης της Πράξης «ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩΝ Ι.Ε.Κ. - ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΗ ΠΡΑΞΗ ΑΠΟ ΠΠ 2014-2020» στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή», με κωδικό ΟΠΣ 6006939 και με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + – Ε.Κ.Τ. +) και εθνικών πόρων. Προϋπολογισμός-Διάρκεια θα προστεθούν από Τεχνικό Δελτίου Πράξης/Υποέργου..

1.5. Εμπλεκόμενοι στην Πράξη

Η Πράξη έχει ενταχθεί στο πλαίσιο του/ων Προγράμματος/ων: Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή Ταμείου/ων: ΕΚΤ+ Δράσεων: 3.4.5.8.04- Πρακτική άσκηση καταρτιζόμενων ΣΑΕΚ.

Το ΙΝΕΔΙΒΙΜ είναι αρμόδιο για:

1. Την υλοποίηση, γενική παρακολούθηση και τον (εσωτερικό) έλεγχο της Πράξης
2. Την έκδοση των απαραίτητων αποφάσεων και διοικητικών εγγράφων για την ομαλή υλοποίηση της Πράξης και τη συγκέντρωση και επεξεργασία των συνολικών στοιχείων της Πράξης
3. Την έκδοση των απαραίτητων εγγράφων των πρακτικά ασκούμενων, που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του.
4. Την κεντρική διαχείριση και λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης της Πράξης
5. Την καταβολή της επιδότησης στους πρακτικά ασκούμενους, με την πίστωση των λογαριασμών τους με το αντίστοιχο ποσό
6. Τη συλλογή των στοιχείων των απογραφικών δελτίων εισόδου/εξόδου συμμετεχόντων ΕΚΤ+
7. Την έκδοση των Βεβαιώσεων (Καταβολής) Επιδότησης των πρακτικά ασκούμενων, τουλάχιστον σε δύο (2) αντίγραφα (ένα για τον δικαιούχο, ένα για το αρχείο του ΙΝΕΔΙΒΙΜ)
8. Τη δημιουργία του ηλεκτρονικού αρχείου για την υποβολή των βεβαιώσεων αποδοχών (επιδότησης) στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων σύμφωνα με την εκάστοτε εν ισχύει ΠΟΛ της Γενικής Γραμματείας Εσόδων
9. Την υποβολή δηλώσεων παρακρατούμενων φόρων (ΦΜΥ) στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
10. Την τήρηση του φυσικού (έντυπων εγγράφων) και του ψηφιακού αρχείου της Πράξης
11. Οποιαδήποτε άλλη ενέργεια απαιτείται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

Στο πλαίσιο παρακολούθησης της ομαλής υλοποίησης της Πράξης, δύνανται να πραγματοποιούνται επιτόπιες επισκέψεις των στελεχών του ΙΝΕΔΙΒΙΜ στα υπεύθυνα για την υλοποίηση του προγράμματος «Πρακτική άσκηση καταρτιζόμενων ΣΑΕΚ - Μεταφερόμενη Πράξη από ΠΠ 2014-2020».

1.5.1. Διεύθυνση Εποπτείας Φορέων Επαγγ. Κατάρτισης & Δια Βίου Μάθησης

Η οποία είναι αρμόδια για:

- την εποπτεία της λειτουργίας των Ι.ΣΑΕΚ με βάση το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο και
- τη σύνταξη και έκδοση κανονισμών λειτουργίας των Ι.ΣΑΕΚ

1.5.2. Διεύθυνση Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης

Η οποία είναι αρμόδια για

- τη σύνταξη και έκδοση των κανονισμών λειτουργίας και
- για την οργάνωση λειτουργία και εποπτεία των ΣΑΕΚ, με βάση το ισχύον ρυθμιστικό (θεσμικό) πλαίσιο.

1.5.3. Ιδιωτικές Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.ΣΑΕΚ ΚΑΙ ΣΑΕΚ)

Η Διεύθυνση (λειτουργία) κάθε Ι.ΣΑΕΚ ΚΑΙ ΣΑΕΚ είναι αρμόδια για:

- 1) Την έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση του Ιδρύματος Νεολαίας και Δία Βίου Μάθησης για οποιοδήποτε θέμα προκύψει σχετικά με την επιδοτούμενη Πρακτική Άσκηση. Ειδικά δε κατά την περίπτωση διακοπής της Πρακτικής Άσκησης, οπότε και ενημερώνεται άμεσα το ΙΝΕΔΙΒΙΜ.
- 2) Τη θεώρηση της «Ειδικής Σύμβασης Πρακτικής Άσκησης Εκπαιδευόμενου, σύμφωνα με το «Υπόδειγμα 4», που συνάπτεται στο Παράρτημα Β, μεταξύ του εργοδότη, του πρακτικά ασκούμενου και του ΙΝΕΔΙΒΙΜ και καθορίζει τους όρους υλοποίησης της «Πρακτικής Άσκησης στον χώρο εργασίας». Η Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης συντάσσεται σε τέσσερα (4) πρωτότυπα και λαμβάνουν από ένα ο εργοδότης, ο πρακτικά ασκούμενος, το ΙΝΕΔΙΒΙΜ και το Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ.
- 3) Τη σύνταξη και τήρηση του φακέλου – σε μορφή έντυπου και ψηφιακού εγγράφου – με τα «Ατομικά Στοιχεία Πρακτικά ασκούμενου» (Υπόδειγμα 2) για τους πρακτικά ασκούμενους του προγράμματος Πρακτικής Άσκησης. Το έντυπο συμπληρώνεται χωρίς συντομογραφίες, σύμφωνα με την αστυνομική ταυτότητα του πρακτικά ασκούμενου.
- 4) Την τήρηση (σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή) των εντύπων «Ε3.5: ΕΝΙΑΙΟ ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΝΑΡΞΗΣ/ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΩΝ», που αποστέλλουν οι εργοδότες από το ΕΡΓΑΝΗ για την έναρξη και λήξη της πρακτικής άσκησης.
- 5) Την ορθή καταχώρηση όλων των ζητούμενων, απαραίτητων, στοιχείων στο ΠΣΔ.
- 6) Την παράδοση επί αποδείξει της επιστολής της Προέδρου ΙΝΕΔΙΒΙΜ στον ωφελούμενο/πρακτικά ασκούμενο, μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής του.
- 7) Την επικοινωνία με τους εργοδότες και τους πρακτικά ασκούμενους για την έγκαιρη και έγκυρη αποστολή των στοιχείων που ζητούνται από το Ίδρυμα Νεολαίας και Δία Βίου Μάθησης.
- 8) Την ενημέρωση του πρακτικά ασκούμενου και του εργοδότη για να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση που καταγγελθεί η σύμβαση πρακτικής άσκησης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία από τους συμβαλλόμενους.
- 9) Την ενημέρωση και υποστήριξη των πρακτικά ασκούμενων και των εργοδοτών σχετικά με τα ζητήματα της Πρακτικής Άσκησης.
- 10) Την τήρηση του αρχείου κάθε πρακτικά ασκούμενου με τον φάκελο των «Ατομικών Στοιχείων» του και όλα τα απαραίτητα έγγραφα όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2.8.7.
- 11) Την επίβλεψη της τήρησης των όρων της σύμβασης που έχει υπογραφεί, τον έλεγχο των εντύπων, την παρακολούθηση της προόδου του πρακτικά ασκούμενου.
- 12) Την επίβλεψη της Πρακτικής Άσκησης σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
- 13) Την ανάρτηση αφισών και φυλλαδίων προβολής και δημοσιότητας της Πράξης που αποστέλλονται, σε εμφανές σημείο στους χώρους τους.

- 14) Τον έλεγχο του βιβλίου πρακτικής, της βεβαίωσης παρουσίας και την έκδοση βεβαίωσης ολοκλήρωσης της πρακτικής άσκησης, η οποία χορηγείται στον καταρτιζόμενο, ενώ αντίγραφο αυτής καταχωρείται στον ατομικό του φάκελο.

1.5.4. Τεχνική Υποστήριξη Διαχείρισης Πράξης (Ομάδα Έργου)

Στην αναθεωρημένη έκδοση 3^η (Κωδικός ΟΠΣ 5113399) υπάρχει συγκεκριμένη περιγραφή για το ρόλου του τεχνικού συμβούλου ενώ στην 4^η έκδοση (Κωδικός ΟΠΣ 6006939) είναι σημειωμένο ότι έχει ολοκληρωθεί. Τώρα στη νέα έκδοση ποια είναι η γενική στόχευση για την τεχνική υποστήριξη και της ομάδας Έργου; Βάση αυτού μπορούμε να προσαρμόσουμε το προηγούμενο κείμενο και να προσθέσουμε και νέα στοιχεία.

1.5.5. Νομική Υποστήριξη Πράξης

Στην αναθεωρημένη έκδοση 3^η (Κωδικός ΟΠΣ 5113399) υπάρχει συγκεκριμένη περιγραφή για το ρόλου του τεχνικού συμβούλου ενώ στην 4^η έκδοση (Κωδικός ΟΠΣ 6006939) είναι σημειωμένο ότι έχει ολοκληρωθεί. Τώρα στην νέα έκδοση ποια είναι θα είναι ο ρόλος της νομικής υποστήριξης του Έργου; Βάση αυτού μπορούμε να προσαρμόσουμε το προηγούμενο κείμενο και να προσθέσουμε και νέα στοιχεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

2.1 Γενικές Αρχές Υλοποίησης Φυσικού Αντικειμένου

1. Η επαγγελματική κατάρτιση στα Σ.Α.Ε.Κ. ξεκινά κατά το χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) συνολικά εξάμηνα, σύμφωνα με τον Οδηγό Κατάρτισης της ειδικότητας, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας. Ενώ παράλληλα μπορεί να συνεχής ή τμηματική.
2. Η πρακτική άσκηση πρέπει να ολοκληρωθεί, σε κάθε περίπτωση, εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από τη λήξη του τελευταίου εξαμήνου θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4777/2021 (Α' 25).
3. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8) ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του ασκούμενου. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.
4. Απαγορεύεται η πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης νυχτερινές ώρες (22:00-06:00).
5. Απαγορεύεται η πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης την Κυριακή και στις επίσημες αργίες.
6. Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται με ευθύνη των εργοδοτών και με την εποπτεία του Σ.Α.Ε.Κ. φοίτησης του πρακτικά ασκούμενου.
7. Η εποπτεία, ο συντονισμός, η διασφάλιση της ποιότητας και η αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης πραγματοποιούνται από το Γραφείο Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας (Γ.Ε.Α.Σ) του Σ.Α.Ε.Κ., με ευθύνη του Διευθυντή της Σ.Α.Ε.Κ.
8. Επιδοτούνται όλοι οι μήνες πραγματοποίησης της Πρακτικής Άσκησης μετά την 1/9/2021 με προσκόμιση του εντύπου Εργάνη για το διάστημα από 1/9/2021 έως 30/09/2021.

9. Διαθέσιμες θέσεις: έως εξαντλήσεως του εγκεκριμένου προϋπολογισμού, όπως αυτός ορίζεται στο εγκεκριμένο Τεχνικό Δελτίο της Πράξης.
10. Διαδικασία επιλογής: η επιλογή των καταρτιζόμενων πραγματοποιείται με ιεραρχική σειρά κατάταξης βάσει της ημερομηνίας έναρξης της Πρακτικής Άσκησης στο Πληροφοριακό Σύστημα ΠΗΓΑΣΟΣ καθώς και βάση κοινωνικών κριτηρίων για τις ευάλωτες ομάδες.

2.2 Υποχρεώσεις και Δικαιολογητικά Εργοδοτών

Ο εργοδότης οφείλει:

1. Να υπογράψει τη σχετική *«Βεβαίωση/Δήλωση Εργοδότη»*, όπως αυτή υποβάλλεται με την αίτηση του/της καταρτιζόμενου/νης για τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης. Οφείλει ακόμη να τηρεί τις υποχρεώσεις του, σύμφωνα με την υπ.αριθ. Κ5/97484/5-8-2021 (ΦΕΚ Β'3938) Κοινή Υπουργική Απόφαση «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», την υπ. αριθ. 359893/20-09-21 Εγκύκλιο του e-ΕΦΚΑ «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων» και τον «Κανονισμό λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Δία Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.)» (ΦΕΚ Β' 1807), με τις τροποποιήσεις και όπως αυτά ισχύουν.
2. Να συνάψει *«Ειδική Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης Εκπαιδευόμενου»* (Υπόδειγμα 4) μεταξύ αυτού, του πρακτικά ασκούμενου και του ΙΝΕΔΙΒΙΜ, η οποία θεωρείται από τον Διευθυντή της Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ και καθορίζει τους όρους υλοποίησης του «Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης στο χώρο εργασίας» - όπως προαναφέρθηκε στις υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/-ης.
3. Να ορίσει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον πρακτικά ασκούμενο, ως *«εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας»*, ο οποίος αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στο χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου του πρακτικά ασκούμενου και την ανατροφοδότηση του υπεύθυνου της Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ
4. Να ελέγχει, να συμπληρώνει και να υπογράφει το *Βιβλίο Πρακτικής* (Υπόδειγμα 5). Το Βιβλίο πρακτικής θα καταχωρείται ηλεκτρονικά απευθείας στο ΠΣΔ (συμπληρώνεται μόνο για τις ημέρες που υπάρχει φυσική παρουσία και πάντα σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας).
5. Να καταχωρίζει στο Πληροφοριακό Σύστημα *«ΕΡΓΑΝΗ»* του Υπουργείου Εργασίας, και Κοινωνικών Υποθέσεων το έντυπο «Ε3.5 Αναγγελία Έναρξης/Μεταβολών πρακτικής άσκησης», σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του αρμόδιου Υπουργείου, την έναρξη της πρακτικής άσκησης και τη λήξη αυτής για κάθε πρακτικά ασκούμενο και να αποστέλλει αντίγραφο του έντυπου από το ΕΡΓΑΝΗ, στην Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ κατά την έναρξη και λήξη της σύμβασης.
6. Οι εργοδότες του Δημοσίου υποχρεούνται επιπλέον να καταχωρίζουν το Απογραφικό Δελτίο κάθε πρακτικά ασκούμενου στο *«Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου»*, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

7. Να αποστέλλει έγκαιρα και έγκυρα τα στοιχεία που ζητούνται από το Ίδρυμα Νεολαίας και Δία Βίου Μάθησης ή την Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ, καθώς και να ενημερώνει για οποιοδήποτε θέμα αφορά στην εκτέλεση της Πρακτικής Άσκησης.
8. Να τηρεί «Αρχείο/Φάκελο Πρακτικά Ασκούμενου» με όλα τα απαραίτητα έγγραφα κάθε πρακτικά ασκούμενου. Το αρχείο αυτό περιέχει συγκεκριμένα:
 - i. Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης
 - ii. Έντυπα «Ε3.5: ΕΝΙΑΙΟ ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΝΑΡΞΗΣ/MΕΤΑΒΟΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩΝ» από το ΕΡΓΑΝΗ για την έναρξη και λήξη της σύμβασης
 - iii. Όλα τα απαραίτητα έγγραφα για την εφαρμογή της Σύμβασης Πρακτικής Άσκησης.
 - iv. Βιβλίο πρακτικής άσκησης.
Τα ανωτέρω έγγραφα τηρούνται στο Αρχείο (Φάκελο) Πρακτικά Ασκούμενου από τον εργοδότη, ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου.
9. Να διακόπτει τη σύμβαση εργασίας όταν ενημερώνεται σχετικά από τον Διευθυντή της Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ.
10. Να απασχολεί τον πρακτικά ασκούμενο αυστηρά σύμφωνα με το εβδομαδιαίο πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στην ειδική Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης καθώς και στο «Ε3.5: ενιαίο έντυπο αναγγελίας έναρξης/μεταβολών πρακτικής άσκησης σπουδαστών/φοιτητών» (εξαιρούμενων των επίσημων αργιών και του χρονικού διαστήματος που παραμένει κλειστός ο εργοδότης).
11. Να αναρτά, με τρόπο που συμβάλλει στην ενημέρωση της κοινότητας της ΕΕΚ και των σπουδαστών και καταρτιζόμενων, τις αφίσες και τα φυλλάδια προβολής και δημοσιότητας της Πράξης, που αποστέλλονται, σε εμφανές σημείο στον χώρο τους
12. Ο εργοδότης πρέπει να διαθέτει τις κατάλληλες εγκαταστάσεις, τα κατάλληλα μέσα και τον κατάλληλο εξοπλισμό για την εκπαίδευση στο χώρο του στη συγκεκριμένη ειδικότητα.
13. Ο εργοδότης μεριμνά για την τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας εργασίας που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για την προστασία των εργαζομένων.
14. Ο εργοδότης οφείλει να παρέχει τα απαραίτητα ατομικά μέσα προστασίας στους πρακτικά ασκούμενους.
15. Ο εργοδότης οφείλει να ενημερώνει τον πρακτικά ασκούμενο για τις δραστηριότητες, τα αντικείμενα και τους τομείς της εργασίας και να τον εντάσσει ομαλά στο εργασιακό περιβάλλον.
16. Ο ανώτατος αριθμός πρακτικά ασκούμενων ανά εργοδότη εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων, όπως αυτός παρουσιάζεται στην ετήσια κατάσταση προσωπικού προς την Επιθεώρηση Εργασίας. Ειδικότερα
 - α) Οι ατομικές επιχειρήσεις, χωρίς κανέναν εργαζόμενο, μπορούν να δέχονται έναν (1) πρακτικά ασκούμενο.
 - β) Οι εργοδότες που απασχολούν 1-10 άτομα μπορούν να προσφέρουν θέσεις πρακτικής άσκησης που αντιστοιχούν στο 25% (1-2 άτομα) των εργαζόμενων εξαρτημένης εργασίας. Ειδικότερα για εργοδότες που απασχολούν 1-5 άτομα το αποτέλεσμα της ποσόστωσης στρογγυλοποιείται προς τα κάτω, ενώ για εργοδότες που απασχολούν από 6-10 άτομα τα αποτελέσματα της ποσόστωσης στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω.

γ) Οι εργοδότες που απασχολούν από 10 και πάνω εργαζόμενους μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας, με ανώτατο όριο τα 40 άτομα σε κάθε περίπτωση.

δ). Οι εργοδότες που απασχολούν πάνω 250 εργαζόμενους μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας ανά υποκατάστημα, με ανώτατο όριο τα 40 άτομα σε κάθε περίπτωση, αν ο αριθμός που προκύπτει από την ποσόστωση είναι μεγαλύτερος. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία δεν διαθέτουν υποκαταστήματα, μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους που αντιστοιχούν στο 17% των υπαλλήλων τους.

17. Σε περίπτωση που ο εργοδότης παρέχει παράλληλα θέσεις μαθητείας ή πρακτικής άσκησης άλλων εκπαιδευτικών βαθμίδων τα ανωτέρω ποσοστά λειτουργούν σωρευτικά.
18. Λοιπές υποχρεώσεις των εργοδοτών δύνανται να εξειδικεύονται στον Οδηγό Κατάρτισης κάθε ειδικότητας.

2.3 Υποχρεώσεις και Δικαιώματα των Πρακτικά Ασκούμενων

1. Ο πρακτικά ασκούμενος οφείλει:
 - α) Να τηρεί τους όρους υγείας και ασφάλειας εργασίας του εργοδότη,
 - β) να τηρεί το ημερήσιο ωράριο της πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης,
 - γ) να σέβεται την κινητή και ακίνητη περιουσία του εργοδότη,
 - δ) να συνεργάζεται αρμονικά με τα στελέχη του εργοδότη.
 - ε) Λοιπές υποχρεώσεις πρακτικά ασκούμενου δύνανται να εξειδικεύονται στον Κανονισμό Λειτουργίας των ΣΑ.Ε.Κ. και στον Οδηγό Κατάρτισης κάθε ειδικότητας.
 - ζ) Κάθε πρακτικά ασκούμενος πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα με την ειδικότητά του, με την εποπτεία υπεύθυνου του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του.
2. Ο πρακτικά ασκούμενος οφείλει να προσκομίζει, όπου απαιτείται, όλες τις απαραίτητες ιατρικές βεβαιώσεις για την εξάσκηση του επαγγέλματος. Η έκδοση των πιστοποιητικών υγείας και οι ιατρικές πράξεις που απαιτούνται για τη πρακτική άσκηση, εφόσον οι πρακτικά ασκούμενοι δεν είναι άμεσα ή έμμεσα ασφαλισμένοι, γίνονται δωρεάν από δημόσια νοσοκομεία ή από ιατρούς συμβεβλημένους με το Δημόσιο ή με φορείς κοινωνικής ασφάλισης
3. Ο πρακτικά ασκούμενος έχει δικαίωμα να αναφέρει στη διεύθυνση του ΣΑ.Ε.Κ. τη μη τήρηση των όρων της πρακτικής άσκησης.
4. Οι υποψήφιοι καταρτιζόμενοι πρέπει να έχουν δηλώσει το ενδιαφέρον τους στη ΣΑΕΚ φοίτησης και να έχει γίνει η σχετική καταχώρηση έναρξης της Πρακτικής Άσκησης στο Πληροφοριακό Σύστημα ΠΗΓΑΣΟΣ.
5. Για την καταβολή της αποζημίωσης απαιτείται η Πρακτική Άσκηση να έχει ολοκληρωθεί έως 30.09.2024.

6. Υποβολή Υπεύθυνης δήλωσης για την μη υλοποίηση Πρακτικής Άσκησης σε εργοδότη με σχέση Α΄ βαθμού συγγένειας
7. Να έχουν συμπληρώσει εννιάκοσιες εξήντα (960) ώρες πρακτικής εργασίας αντίστοιχες των εκατό είκοσι (120) ημερών εργασίας, ισοδύναμων πλήρους (οκτάωρης) απασχόλησης – και συνεχούς διάρκειας περίπου πέντε (5) ημερολογιακών μηνών.
8. Οι καταρτιζόμενοι των Σ.Α.Ε.Κ. οι οποίοι δεν έχουν πραγματοποιήσει την πρακτική άσκηση έως την έναρξη ισχύος του ν. 4763/2020 υποχρεούνται να ολοκληρώσουν την πρακτική άσκηση έως το τέλος του 2025, σύμφωνα με τους όρους του ίδιου και συγκεκριμένα σύμφωνα των άρθρων 27 και 169 (παραγράφου 31), και σύμφωνα του Νόμου 4957/2022 άρθρου 363 (ΦΕΚ 4777/21.07.2022), όπως τροποποιήθηκε από τον ν. 5203/2025 (ΦΕΚ 1817, 02.0.6.2025) άρθρου 105, παραγράφου 2».

2.4 Αρχείο Πρακτικά Ασκούμενου

Το αρχείο του πρακτικά ασκούμενου περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά που καλείται να υπογράψει, να τηρήσει, να συμπληρώσει και να προσκομίσει και συνιστά τον Φάκελο αποδεικτικών καταβολής επιδότησης Πρακτικά Ασκούμενων που τηρείται από το INEΔΙΒΙΜ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται από το Έργο. Η καταβολή της επιδότησης στους δικαιούχους πραγματοποιείται μετά τον έλεγχο του φακέλου τους για ορθότητα, την εγκυρότητα και την πληρότητά τους από το INEΔΙΒΙΜ. Οποιοσδήποτε ελλείψεις δικαιολογητικών θα αποσταλεί ενημερωτικό στην εκάστοτε Σ.Α.Ε.Κ ή Ι.Σ.Α.Ε.Κ. για παραλαβή συμπληρωματικού φακέλου.

- 1) **Δήλωση Ενδιαφέροντος [Βεβαίωση] Εργοδότη**
Η «Δήλωση Ενδιαφέροντος [Βεβαίωση] Εργοδότη» θα υπογράφεται, σύμφωνα με το Υπόδειγμα 11, από τον εργοδότη, επισυνάπτεται στην αίτηση του καταρτιζόμενου για να μετάσχει σε Πρακτική Άσκηση και τηρείται στο αρχείο του Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ, σε έντυπη και ψηφιακή μορφή.
 - 2) **Αίτηση Έναρξης Πρακτικής Άσκησης**
 - Η αίτηση θα συμπληρώνεται και θα υπογράφεται σε έντυπη μορφή, σύμφωνα με το πρότυπο του παραρτήματος (Υπόδειγμα 1). Θα τηρείται στο αρχείο έως και την υλοποίηση του ΠΣΔ οπότε και θα καταχωρείται ψηφιακά.
 - 3) **Απόφαση Έγκρισης Έναρξης Πρακτικής Άσκησης**
 - Εκδίδεται από το Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ μέσω του ΠΣ ΠΗΓΑΣΟΣ (Υπόδειγμα 3), υπογράφεται και τηρείται σε ψηφιακό αρχείο και εντύπως.
 - 4) **Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης (πρωτότυπο)**
 - Έργο Πρακτικής: Η σύμβαση θα υπογράφεται σε έντυπη μορφή, εφόσον ολοκληρωθεί το ΠΣΔ θα πρέπει να αναρτηθεί ψηφιακό αντίγραφο του αρχείου. Τηρείται ψηφιακά και εντύπως στο αρχείο του Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ. Οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν σε αυτό θα είναι αυτές που εφαρμόστηκαν στο προηγούμενο MIS
 - Έργα ΣΑΕΚ:
- 1..1..1. Για τις συμβάσεις που είναι εν ισχύ: θα τροποποιηθούν ώστε να είναι τριμερής και θα αναρτηθούν στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

1..1..2. Για τις νέες συμβάσεις: θα είναι τριμερής και θα αναρτηθούν στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

5) **Βιβλία Πρακτικής (πρωτότυπα & αντίγραφα)**

- Το βιβλίο πρακτικής θα συμπληρώνεται και θα τηρείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ. αριθμ. Κ5/97484 (ΦΕΚ Β' 3938 26-08-2021) σε έντυπη μορφή. Θα τηρείται στο αρχείο του Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ εντύπως. Τα βιβλία πρακτικής που θα συμπληρωθούν πριν την υλοποίηση του ΠΣΔ θα τηρηθούν στο αρχείο σε έντυπη μορφή και μετά θα καταχωρηθούν από τον πρακτικά ασκούμενο μέσα στο ΠΣΔ.

6) **Αποδεικτικό κυριότητας λογαριασμού τραπεζής πρακτικά ασκούμενου**

- τηρείται σε έντυπη μορφή μέχρι την ολοκλήρωση του ΠΣΔ οπότε και καταχωρείται στο ψηφιακό αρχείο. Η διαδικασία μετά την δημιουργία του ΠΣΔ θα οριστεί σε επόμενη έκδοση του Οδηγού από τον Τεχνικό Σύμβουλο.

7) **Έντυπο «Ατομικά Στοιχεία Πρακτικά Ασκούμενου» (Υπόδειγμα 2)**

- συμπληρώνεται και υπογράφεται σε έντυπη μορφή σύμφωνα με το πρότυπο του παραρτήματος, τηρείται σε φυσικό αρχείο μέχρι την υλοποίηση του ΠΣΔ, οπότε και καταχωρείται ψηφιακά.

8) **Απογραφικό Δελτίο Έναρξης Πρακτικής Άσκησης (βλ. «Εισόδου» & «Εξόδου συμμετεχόντων ΕΚΤ»)**

- Το ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται από τον καταρτιζόμενο καταχωρείται στην ειδική πλατφόρμα, σύμφωνα με τις απεσταλμένες οδηγίες από το INEΔΙΒΙΜ και σύμφωνα με τα στοιχεία του παραρτήματος (Υπόδειγμα 6.1 και 6.2).

9) **Υπεύθυνη Δήλωση Πρακτικά Ασκούμενου ή Εργοδότη σε περίπτωση διακοπής της Πρακτικής Άσκησης**

- Ψηφιακά υπογεγραμμένη (gov.gr), τηρείται σε ψηφιακό αρχείο και σε έντυπη μορφή (στο Σ.Α.Ε.Κ.) μέχρι την υλοποίηση του ΠΣΔ όπου και αναρτώνται στο ψηφιακό αρχείο.

10) **Αντίγραφα των εντύπων «Ε3.5: Ενιαίο Έντυπο Αναγγελίας έναρξης/μεταβολών πρακτικής άσκησης σπουδαστών/φοιτητών του Εργοδότη για την έναρξη και λήξη της πρακτικής άσκησης (στο ΕΡΓΑΝΗ)**

- Τηρούνται σε ψηφιακό αρχείο και εντύπως πρωτότυπα μέχρι την υλοποίηση του ΠΣΔ, οπότε και αναρτώνται από τα Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ.

Τα ανωτέρω έγγραφα τηρούνται στο αρχείο του εργοδότη, ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου.

11) **Δήλωση Ολοκλήρωσης («Βεβαίωση») Πρακτικής Άσκησης, συμπληρωμένη, υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από τον εργοδότη.**

- Υπογράφεται από τον εργοδότη, θα τηρείται εντύπως πρωτότυπη και σε ψηφιακό αρχείο μέχρι την υλοποίηση του ΠΣΔ, οπότε και αναρτώνται από τα Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ.

12) **Βεβαίωση Ολοκλήρωσης της Πρακτικής Άσκησης από τη Διεύθυνση του Ι.Ε.Κ.**

- Θα υπογράφεται το σχετικό έντυπο από τον Διευθυντή Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ και θα τηρείται φωτοαντίγραφο στο Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ και σε ψηφιακό αρχείο. Ενώ το πρωτότυπο θα αποστέλλεται στο INEΔΙΒΙΜ.

13) **Αποδεικτικό Καταβολής Επιδόματος Καταρτιζόμενου**

- Η απόδειξη καταβολής του επιδόματος στον δηλωμένο λογαριασμό τραπεζής του καταρτιζόμενου θα αποστέλλεται από το λογιστήριο του INEΔΙΒΙΜ. Θα τηρείται σε ψηφιακό αρχείο μέχρι την υλοποίηση του ΠΣΔ οπότε και θα αναρτάται στο ΠΣΔ.

Επισήμανση: Στο Πληροφοριακό Σύστημα (της Δράσης – «ΠΣΔ») οι χρήστες (ωφελοούμενοι) θα ταυτοποιούνται μέσω της διασύνδεσης με την ΑΑΔΕ.

Για την καταβολή της επιδότησης, προϋπόθεση αποτελεί η πληρότητα και ορθότητα του φακέλου με το αρχείο του πρακτικά ασκούμενου. Η πληρωμή θα γίνεται μέσω ΕΑΠ μετά από απογραφή στο ΜΑΔ.

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

1) Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης (πρωτότυπο)

Έργο Πρακτικής: Η σύμβαση θα υπογράφεται σε έντυπη μορφή, εφόσον ολοκληρωθεί το ΠΣΔ θα πρέπει να αναρτηθεί ψηφιακό αντίγραφο του αρχείου. Τηρείται ψηφιακά και εντύπως στο αρχείο του Ι.ΣΑΕΚ, ΣΑΕΚ και ΕΣΚ. Οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν σε αυτό θα είναι αυτές που εφαρμόστηκαν στο προηγούμενο MIS .

2) Αποδεικτικό κυριότητας λογαριασμού τραπεζής πρακτικά ασκούμενου τηρείται σε έντυπη μορφή μέχρι την ολοκλήρωση του ΠΣΔ οπότε και καταχωρείται στο ψηφιακό αρχείο.

3) Αντίγραφα των εντύπων «Ε3.5: ΕΝΙΑΙΟ ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΝΑΡΞΗΣ/ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΩΝ», του Εργοδότη για την έναρξη και λήξη της πρακτικής άσκησης (στο ΕΡΓΑΝΗ) Τηρούνται σε ψηφιακό αρχείο και εντύπως πρωτότυπα μέχρι την υλοποίηση του ΠΣΔ, οπότε και αναρτώνται από τα Ι.ΣΑΕΚ, ΣΑΕΚ και ΕΣΚ. Τα ανωτέρω έγγραφα τηρούνται στο αρχείο του εργοδότη, ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου.

4) Αποδεικτικό Καταβολής Επιδόματος Καταρτιζόμενου

Η απόδειξη καταβολής του επιδόματος στον δηλωμένο λογαριασμό τραπεζής του καταρτιζόμενου θα αποστέλλεται από το λογιστήριο του ΙΝΕΔΙΒΙΜ. Θα τηρείται σε ψηφιακό αρχείο μέχρι την υλοποίηση του ΠΣΔ οπότε και θα αναρτάται στο ΠΣΔ.

5) Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις:

Οι ΑΠΔ θα αποτελούν συνοδευτικό πληρωμής και θα πρέπει να ταιριάζουν τα χρονικά διαστήματα των ενσήμων με τις αναγραφόμενες ημερομηνίες στο έντυπο από την Εργάνη και στη σύμβαση των αντισυμβαλλόμενων.

{Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά θα ελέγχεται η Αναλυτική Περιοδική δήλωση και θα γίνεται έλεγχος πληρωμής ασφαλιστικών εισφορών}

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

1) Δήλωση Ενδιαφέροντος [Βεβαίωση] Εργοδότη

Η «Δήλωση Ενδιαφέροντος [Βεβαίωση] Εργοδότη» θα υπογράφεται, σύμφωνα με το Υπόδειγμα 11, από τον εργοδότη, επισυνάπτεται στην αίτηση του καταρτιζόμενου για να μετάσχει σε Πρακτική Άσκηση και τηρείται στο αρχείο του Ι.ΣΑΕΚ, ΣΑΕΚ και ΕΣΚ, σε έντυπη και ψηφιακή μορφή.

2) Αίτηση Έναρξης Πρακτικής Άσκησης

Η αίτηση θα συμπληρώνεται και θα υπογράφεται σε έντυπη μορφή, σύμφωνα με το πρότυπο του παραρτήματος (Υπόδειγμα 1). Θα τηρείται στο αρχείο έως και την υλοποίηση του ΠΣΔ οπότε και θα καταχωρείται ψηφιακά.

3) Απόφαση Έγκρισης Έναρξης Πρακτικής Άσκησης

Εκδίδεται από το Ι.ΣΑΕΚ, ΣΑΕΚ και ΕΣΚ μέσω του ΠΣ ΠΗΓΑΣΟΣ (Υπόδειγμα 3), υπογράφεται και τηρείται σε ψηφιακό αρχείο και εντύπως.

4) Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης (πρωτότυπο)

Έργο Πρακτικής: Η σύμβαση θα υπογράφεται σε έντυπη μορφή, εφόσον ολοκληρωθεί το ΠΣΔ θα πρέπει να αναρτηθεί ψηφιακό αντίγραφο του αρχείου. Τηρείται ψηφιακά και εντύπως στο αρχείο του Ι.ΣΑΕΚ, ΣΑΕΚ και ΕΣΚ. Οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν σε αυτό θα είναι αυτές που εφαρμόστηκαν στο προηγούμενο MIS

♣ Έργα ΣΑΕΚ και ΕΣΚ:

1..1..1. Για τις συμβάσεις που είναι εν ισχύ: θα τροποποιηθούν ώστε να είναι τριμερής και θα αναρτηθούν στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

1..1..2. Για τις νέες συμβάσεις: θα είναι τριμερής και θα αναρτηθούν στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

5) Βιβλία Πρακτικής (πρωτότυπα & αντίγραφα)

Το βιβλίο πρακτικής θα συμπληρώνεται και θα τηρείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ. αριθμ. Κ5/97484 (ΦΕΚ Β' 3938 26-08-2021) σε έντυπη μορφή. Θα τηρείται στο αρχείο του Ι.ΣΑΕΚ, ΣΑΕΚ και ΕΣΚ εντύπως. Τα βιβλία πρακτικής που θα συμπληρωθούν πριν την υλοποίηση του ΠΣΔ θα τηρηθούν στο αρχείο σε έντυπη μορφή και μετά θα καταχωρηθούν από τον πρακτικά ασκούμενο μέσα στο ΠΣΔ.

6) Έντυπο «Ατομικά Στοιχεία Πρακτικά Ασκούμενου» (Υπόδειγμα 2) συμπληρώνεται και υπογράφεται σε έντυπη μορφή σύμφωνα με το πρότυπο του παραρτήματος, τηρείται σε φυσικό αρχείο.

7) Απογραφικό Δελτίο Έναρξης Πρακτικής Άσκησης (βλ. «Εισόδου» & «Εξόδου συμμετεχόντων ΕΚΤ»)

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται από τον καταρτιζόμενο καταχωρείται στην ειδική πλατφόρμα, σύμφωνα με τις απεσταλμένες οδηγίες από το ΙΝΕΔΙΒΙΜ και σύμφωνα με τα στοιχεία του παραρτήματος (Υπόδειγμα 6.1 και 6.2).

8) Υπεύθυνη Δήλωση Πρακτικά Ασκούμενου ή Εργοδότη σε περίπτωση διακοπής της Πρακτικής Άσκησης

Ψηφιακά υπογεγραμμένη (gov.gr), τηρείται σε ψηφιακό αρχείο και σε έντυπη μορφή (στη Σ.Α.Ε.Κ.) μέχρι την υλοποίηση του ΠΣΔ όπου και αναρτώνται στο ψηφιακό αρχείο.

9) Η πληρωμή θα γίνεται μέσω ΕΑΠ μετά από απογραφή στο ΜΑΔ. Επομένως, κατόπιν της απογραφής θα πρέπει να υπάρχει το δικαιολογητικό « Βεβαίωση Απογραφής στο Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού»

- 10) **Δήλωση Ολοκλήρωσης («Βεβαίωση») Πρακτικής Άσκησης**, συμπληρωμένη, υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από τον εργοδότη.
Υπογράφεται από τον εργοδότη, θα τηρείται εντύπως πρωτότυπη και σε ψηφιακό αρχείο μέχρι την υλοποίηση του ΠΣΔ, οπότε και αναρτώνται από τα Ι.ΣΑΕΚ, ΣΑΕΚ και ΕΣΚ.
- 11) **Βεβαίωση Ολοκλήρωσης της Πρακτικής Άσκησης από τη Διεύθυνση της Σ.Α.Ε.Κ.**
Θα υπογράφεται το σχετικό έντυπο από τον Διευθυντή Ι.ΣΑΕΚ, ΣΑΕΚ και ΕΣΚ και θα τηρείται φωτοαντίγραφο στο Ι.ΣΑΕΚ, ΣΑΕΚ και ΕΣΚ και σε ψηφιακό αρχείο. Ενώ το πρωτότυπο θα αποστέλλεται στο ΙΝΕΔΙΒΙΜ.
- 12) **Παρουσιολόγιο**

2.4. Περιγραφή Υλοποίησης του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης

Η διαδικασία υλοποίησης του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης περιλαμβάνει τα εξής βήματα:

1. Ο πρακτικά ασκούμενος υποβάλει «*Αίτηση Έναρξης Πρακτικής Άσκησης*» (Υπόδειγμα 1, στο Παράρτημα Β), η οποία αναφέρει εάν επιθυμεί να συμμετέχει ή όχι στο πρόγραμμα της επιδοτούμενης Πρακτικής Άσκησης που υλοποιεί το ΙΝΕΔΙΒΙΜ. Η ανωτέρω αίτηση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης.
2. Ο εργοδότης υπογράφει «*Δήλωση Ενδιαφέροντος [Βεβαίωση] Εργοδότη*» (Υπόδειγμα 11), η οποία επισυνάπτεται στην αίτηση του καταρτιζόμενου για να μετάσχει σε Πρακτική Άσκηση. Η δήλωση αυτή τηρείται στο αρχείο του Ι.ΣΑΕΚ / ΣΑΕΚ / ΕΣΚ σε έντυπη και ψηφιακή μορφή.
3. Ο πρακτικά ασκούμενος συμπληρώνει, υπογράφει και υποβάλλει σε έντυπη μορφή το έγγραφο «*Ατομικά Στοιχεία Πρακτικά Ασκούμενου*» (Υπόδειγμα 2, στο Παράρτημα Β), το οποίο πρέπει να τηρείται και σε φυσικό αρχείο.
4. Η Ι.ΣΑΕΚ, ΣΑΕΚ και ΕΣΚ εκδίδει «*Απόφαση Έναρξης Πρακτικής Άσκησης*» από το σύστημα ΠΗΓΑΣΟΣ (Υπόδειγμα 3), η οποία υπογράφεται από το Διευθυντή του Ι.ΣΑΕΚ / ΣΑΕΚ / ΕΣΚ και τηρείται σε έντυπο και ψηφιακό αρχείο.
5. Υπογράφεται η «*Ειδική Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης Καταρτιζόμενου*» (Υπόδειγμα 4) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. Κ5/97484 (ΦΕΚ Β' 3938 26-08-2021). Το πρωτότυπο της σύμβασης θα υπογραφεί σε έντυπη μορφή και θα πρέπει να αναρτηθεί μέσω του ΠΣΔ και σε ψηφιακό αντίγραφο. Οι Ι.ΣΑΕΚ / ΣΑΕΚ / ΕΣΚ χρειάζεται να τηρούν αρχείο των ειδικών συμβάσεων σε έντυπη και ψηφιακή μορφή. Συγκεκριμένα, οι συμβάσεις που είναι εν ισχύ, θα τροποποιηθούν, ώστε να γίνουν τριμερείς, ενώ οι νέες συμβάσεις θα είναι εξαρχής τριμερείς. Τόσο οι ισχύουσες, όσο και οι νέες συμβάσεις θα αναρτηθούν στο ΔΙΑΥΓΕΙΑ.
6. Για την έναρξη και τη λήξη της Πρακτικής Άσκησης καταχωρείται από τον Εργοδότη στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ το «*Ε3.5: Ενιαίο Έντυπο Αναγγελίας Έναρξης/Μεταβολών Πρακτικής Άσκησης Σπουδαστών / Φοιτητών*». Οι Ι.ΣΑΕΚ / ΣΑΕΚ / ΕΣΚ τηρούν σε έντυπο και ψηφιακό αρχείο τα εν λόγω έγγραφα και αναλαμβάνουν την ανάρτησή τους μέσω του ΠΣΔ. Τα ανωτέρω έγγραφα τηρούνται στο αρχείο και του εργοδότη, ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου.

7. Ο πρακτικά ασκούμενος υποβάλλει το «Απογραφικό Δελτίο Έναρξης της Πρακτικής Άσκησης [Εισόδου] συμμετεχόντων ΕΚΤ». Το ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται από τον καταρτιζόμενο, καταχωρείται στην ειδική πλατφόρμα, σύμφωνα με τις απεσταλμένες οδηγίες από το ΙΝΕΔΙΒΙΜ και σύμφωνα με τα στοιχεία του Παραρτήματος (Υπόδειγμα 6.1 και 6.2).
8. Ο εργοδότης, ο συντονιστής της Πρακτικής Άσκησης και ο πρακτικά ασκούμενος συμπληρώνουν Εβδομαδιαία Φύλλα Πρακτικής Άσκησης και τηρείται σε έντυπη μορφή το «Βιβλίο Πρακτικής» (πρωτότυπα & αντίγραφα), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. Κ5/97484 (ΦΕΚ Β' 3938 26-08-2021).
9. Ο εργοδότης συμπληρώνει, υπογράφει και υποβάλλεται σφραγισμένη «Δήλωση Ολοκλήρωσης Βεβαίωση) Πρακτικής Άσκησης» (Υπόδειγμα 10 στο Παράρτημα Β), της οποίας το πρωτότυπο τηρείται σε έντυπη μορφή. Η Ι.ΣΑΕΚ / ΣΑΕΚ / ΕΣΚ έχουν την αρμοδιότητα να αναρτήσουν ψηφιακό αρχείο της αναφερθείσας δήλωσης μέσω του ΠΣΔ.
10. Ο Διευθυντής των Ι.ΣΑΕΚ / ΣΑΕΚ / ΕΣΚ υπογράφει το έντυπο «Βεβαίωση Ολοκλήρωσης της Πρακτικής Άσκησης», του οποίου φωτοαντίγραφο τηρείται και σε ψηφιακό αρχείο, ενώ το πρωτότυπο αποστέλλεται στο ΙΝΕΔΙΒΙΜ.
11. Ο πρακτικά ασκούμενος υποβάλει το «Απογραφικό Δελτίο Λήξης της Πρακτικής Άσκησης [Εξόδου] συμμετεχόντων ΕΚΤ»
12. Οι Ι.ΣΑΕΚ / ΣΑΕΚ / ΕΣΚ έχουν την αρμοδιότητα να αναρτήσουν τα όλα τα παραπάνω έγγραφα μέσω του ΠΣΔ, διαβιβάζοντας το σύνολο του Αρχείου του Πρακτικά Ασκούμενου στο ΙΝΕΔΙΒΙΜ.
13. Η Ομάδα Έργου της Πράξης, για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης, προβαίνει σε έλεγχο ενδεχόμενης ένταξης του καταρτιζόμενου σε άλλο πρόγραμμα επιδότησης και αξιολογεί το Αρχείο του Πρακτικά Ασκούμενου ως προς την ορθότητα και την πληρότητά του.
14. Η επιδότηση καταβάλλεται από το ΙΝΕΔΙΒΙΜ στον ωφελούμενο απευθείας στον τραπεζικό του λογαριασμό
15. Το λογιστήριο του ΙΝΕΔΙΒΙΜ εκδίδει «Αποδεικτικό Καταβολής Επιδόματος Καταρτιζόμενου», το οποίο τηρείται σε ψηφιακό αρχείο μέσω του ΠΣΔ.

2.. Αναδρομικότητα και Διακοπή Πρακτικής Άσκησης

Η αναδρομικότητα της πράξης έργου Πρακτικής Καταρτιζομένων αναφέρεται στην επέκταση της ισχύος της πρακτικής άσκησης σε προηγούμενες περιόδους, δηλαδή σε περιπτώσεις όπου η πρακτική άσκηση έχει ήδη ολοκληρωθεί ή βρίσκεται σε εξέλιξη, αλλά οι σχετικές διαδικασίες δεν είχαν ολοκληρωθεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

Αναδρομικότητα διαδικασίας

Συγκεκριμένα, η αναδρομικότητα αφορά:

- **Επέκταση προθεσμίας:**

Παρατείνεται η προθεσμία για την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπως για όσους είχαν προθεσμία ολοκλήρωσης μέχρι 31/12/2024, αλλά δεν την ολοκλήρωσαν εγκαίρως.

- **Ολοκλήρωση εκκρεμοτήτων:**

Όσοι έχουν ήδη ολοκληρώσει την πρακτική άσκηση αλλά δεν την είχαν δηλώσει ή ολοκληρώσει στο σύστημα λόγω εκπρόθεσμης ολοκλήρωσης, μπορούν να καταθέσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά για να την καταχωρήσουν.

- **Απαλλαγή από πρακτική άσκηση:**

Όσοι πληρούν τις προϋποθέσεις για απαλλαγή από την πρακτική άσκηση (π.χ. 120 ένσημα σε συναφή ειδικότητα) μπορούν να υποβάλουν τα σχετικά δικαιολογητικά.

Για Ενάρξεις Πρακτικής άσκησης από τις 01.09.2021, όπως αναφέρεται στο έντυπο Απόφασης έγκρισης έναρξης πρακτικής και μέχρι την έναρξη ισχύος του κανονιστικού πλαισίου, όπως περιλαμβάνεται στην παρούσα έκδοση του Οδηγού, θα ισχύουν τα ήδη υπογεγραμμένα **έντυπα**. Ειδικότερα δε ισχύουν τα εξής:

- 1) Η *Αίτηση (έναρξης) Πρακτικής Άσκησης* που έχει ήδη υποβληθεί, χωρίς καμία μεταβολή, όπως
- 2) Το *Έντυπο Ατομικών Στοιχείων* συμπληρώνεται, ώστε να δίνεται η επιπλέον πληροφορία του λογαριασμού τραπεζής (IBAN),
- 3) η υπογεγραμμένη *Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης*, χωρίς καμία μεταβολή,
- 4) τα έντυπα, τα οποία έχουν αναρτηθεί στο ΕΡΓΑΝΗ, χωρίς καμία μεταβολή και
- 5) το *Βιβλίο Πρακτικής*
- 6) Βεβαίωση περάτωσης πρακτικής άσκησης χωρίς μεταβολή

Επιπλέον:

- το *Απογραφικό Δελτίο Έναρξης Πρακτικής Άσκησης [Εισόδου]* πρέπει να υποβληθεί στις προθεσμίες που έχουν ανακοινωθεί από το ΙΝΕΔΙΒΙΜ
- υποβάλλεται το *Απογραφικό Δελτίο Ολοκλήρωσης της Πρακτικής Άσκησης [Εξόδου]* από τον Σπουδαστή/Καταρτιζόμενο εντός των ορισμένων προθεσμιών (εντός 90 ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της πρακτικής άσκησης).
- η υπογεγραμμένη *Βεβαίωση/Δήλωση Ολοκλήρωσης της Πρακτικής Άσκησης* από τον εργοδότη, που έχει ήδη υποβληθεί, χωρίς καμία μεταβολή,
- η υπογεγραμμένη «*Βεβαίωση Ολοκλήρωσης της Πρακτικής Άσκησης*», που εκδίδει το Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ.
- η *Απόφαση έναρξης Πρακτικής Άσκησης*, η οποία έχει εκδοθεί από τον ΠΗΓΑΣΟ πριν τις 15-03-2022 (οπότε δόθηκε η δυνατότητα έκδοσης με λογότυπα του ΕΣΠΑ),
- θα υπογράφεται έγγραφο από τον ωφελούμενο ότι παρέλαβε την επιστολή Προέδρου ΙΝΕΔΙΒΙΜ, με την αναφορά για τη χρηματοδότηση της Πράξης .

Τέλος, θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι τηρούνται οι διαδικασίες του εγκεκριμένου οδηγού, από την ημερομηνία έκδοσης της *Απόφασης Έγκρισης Έναρξης της Πρακτικής Άσκησης*. Θα πρέπει επίσης να υπογράφονται και να υποβάλλονται όλα τα απαραίτητα έγγραφα σύμφωνα με τα οριζόμενα στον εγκεκριμένο Οδηγό Υλοποίησης.

Ως είσοδος στην πράξη (έναρξη συμμετοχής) ορίζεται η ημερομηνία έναρξης της πρακτικής άσκησης του ωφελούμενου, σύμφωνα με την Απόφαση έγκρισης έναρξης πρακτικής άσκησης.

Ως έξοδος από την πράξη (ολοκλήρωση /λήξη συμμετοχής,) ορίζεται η ημερομηνία λήξης της πρακτικής άσκησης του ωφελούμενου, σύμφωνα με τη βεβαίωση ολοκλήρωσης της πρακτικής άσκησης).

Διακοπή Πρακτικής Άσκησης

Σε περίπτωση που ο πρακτικά ασκούμενος ή ο εργοδότης διακόπτει την Πρακτική Άσκηση τηρούνται οι κάτωθι διαδικασίες:

1. Ο πρακτικά ασκούμενος/νη ή ο εργοδότης συμπληρώνει και υποβάλλει στη Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ Υπεύθυνη Δήλωση Διακοπής της πρακτικής άσκησης. Η Υπεύθυνη Δήλωση θα πρέπει να αναγράφει την ακριβή ημερομηνία διακοπής της Πρακτικής Άσκησης.
2. Σε περίπτωση συνέχισης της πρακτικής άσκησης για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος θα πρέπει να ακολουθηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης πρακτικής σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ. αριθμ. Κ5/97484 (ΦΕΚ Β' 3938 26-08-2021), Άρθρο 3: Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης καταρτιζόμενων ΣΑ.Ε.Κ./Ι.ΣΑ.ΕΚ και Άρθρο 4: Υποχρεώσεις εργοδοτών κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης.
3. Ο εργοδότης υποβάλλει στο ΕΡΓΑΝΗ το έντυπο «Ε3.5: Αναγγελία έναρξης/μεταβολών Σύμβασης Πρακτικής άσκησης» και αποστέλλει ηλεκτρονικά αντίγραφο στο Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ.Ο εργοδότης εκδίδει Έντυπο Λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) το οποίο συμπληρώνεται, υπογράφεται και σφραγίζεται από τον ίδιο και υποβάλλεται στη Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ.

2.7. Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης (ΠΣΔ)

Στην αναθεωρημένη έκδοση 3^η (Κωδικός ΟΠΣ 5113399) υπάρχει συγκεκριμένη περιγραφή για το ρόλο του τεχνικού συμβούλου ενώ στην 4^η έκδοση (Κωδικός ΟΠΣ 6006939) είναι σημειωμένο ότι έχει ολοκληρωθεί. Τώρα στην νέα έκδοση θα πρέπει να δημιουργηθεί η νέα πλατφόρμα και αναλόγως να προσαρμόσουμε το περιεχόμενο που θα αντιστοιχεί στην νέα έκδοση, συμπληρώνοντας προηγούμενα κείμενα και προσθέτοντας και νέα στοιχεία.

Κεφάλαιο 3: Οδηγίες Εφαρμογής του Προγράμματος Επιδότησης Πρακτικής Άσκησης

3.1. Δαπάνες Μετακίνησης στελεχών Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ

Οι δαπάνες μετακίνησης (έξοδα κίνησης, έξοδα διανυκτέρευσης και ημερήσιας αποζημίωσης) αφορούν τους διευθυντές των Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ και υπολογίζονται σύμφωνα με τα ισχύοντα από τις διατάξεις του ν. 4336/2015 (Α' 94). *κωδικοποιημένος με τον 5203.*

Τα παραστατικά των δαπανών της συγκεκριμένης κατηγορίας π.χ. απόδειξη πώλησης εισιτηρίου, απόδειξη διαμονής κ.α., θα εκδίδονται στο όνομα του μετακινούμενου.

Όλα τα στοιχεία των παραστατικών των δαπανών μετακίνησης (αεροπορικά εισιτήρια, διαμονή, ημερήσια αποζημίωση, χιλιομετρική αποζημίωση κ.λπ.) θα αναφέρονται αναλυτικά στο Ημερολόγιο Κίνησης του μετακινούμενου, σύμφωνα με το παρακάτω Υπόδειγμα 7, το οποίο θα υπογράφεται από τον μετακινούμενο και τον Διευθυντή του Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ και θα αποστέλλεται στο ΙΝΕΔΙΒΙΜ συνοδευόμενο με τα παραστατικά (πρωτότυπα με συμβατικό ταχυδρομείο ή αντίτυπα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) προκειμένου να προχωρήσει η διαδικασία πληρωμής. Για τις μετακινήσεις ενόψει των ενημερωτικών/επιμορφωτικών ημερίδων που θα πραγματοποιηθούν, στα εν λόγω παραστατικά θα επισυνάπτεται και Πρόγραμμα ημερίδας ή βεβαίωση Παρακολούθησης. Τέλος, στο πλαίσιο των ελέγχων των δαπανών που διενεργούνται από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή θα πρέπει τα ανωτέρω παραστατικά δαπανών μαζί με το έντυπο μετακίνησης να συνοδεύονται από τα αντίστοιχα παραστατικά αποπληρωμής του μετακινούμενου (επιταγή ή έμβασμα) που εκδίδονται από τον Δικαιούχο της Πράξης.

- **Ορισμοί δαπανών μετακίνησης**

Έξοδα κίνησης: το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς ή συγκοινωνιακών μέσων, η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης λόγω χρησιμοποίησης ιδιωτικής χρήσης (Ι.Χ.), η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς.

Έξοδα διανυκτέρευσης: το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος

Ημερήσια αποζημίωση: το χρηματικό ποσό, το οποίο καταβάλλεται στον μετακινούμενο για την κάλυψη κυρίως των εξόδων διατροφής, κατά τη μετακίνηση και παραμονή του εκτός έδρας.

Έδρα: το κατάστημα της Υπηρεσίας όπου υπηρετεί ο μετακινούμενος ή η κατοικία του αν αυτή βρίσκεται πλησιέστερα στον τόπο προορισμού.

Εντός έδρας μετακίνηση: η μετακίνηση μέχρι πενήντα (50) χιλιόμετρα από την έδρα του μετακινούμενου ή μέχρι είκοσι (20) ναυτικά μίλια για μετακινήσεις από την ηπειρωτική προς τη νησιωτική Χώρα και αντίστροφα. Αν η μετακίνηση πραγματοποιείται και στην ηπειρωτική και στη νησιωτική Χώρα, η συνολική απόσταση από την έδρα του μετακινούμενου μέχρι τον τόπο προορισμού υπολογίζεται σε χιλιόμετρα.

Εκτός έδρας μετακίνηση: η μετακίνηση πέραν των πενήντα (50) χιλιομέτρων από την έδρα του μετακινουμένου ή πέραν των είκοσι (20) ναυτικών μιλίων για μετακινήσεις από την ηπειρωτική προς τη νησιωτική Χώρα και αντίστροφα ή ανεξάρτητα από απόσταση για μετακίνηση από νησί σε νησί. Αν η μετακίνηση πραγματοποιείται και στην ηπειρωτική και στη νησιωτική Χώρα, η συνολική απόσταση από την έδρα του μετακινουμένου μέχρι τον τόπο προορισμού υπολογίζεται σε χιλιόμετρα.

Εκτός έδρας ημέρα: κάθε ημέρα μετακίνησης εκτός έδρας του μετακινουμένου, ανεξάρτητα εάν διανυκτερεύει ή επιστρέφει αυθημερόν. Στις ημέρες εκτός έδρας περιλαμβάνεται και η ημέρα επιστροφής, εφόσον αυτή συμπίπτει με την ημέρα λήξης εργασιών.

Διαδοχική μετακίνηση: η μετάβαση διαδοχικά σε περισσότερες από μία περιοχές για εκτέλεση υπηρεσίας σε καθεμιά από αυτές.

- **Αποφάσεις Μετακίνησης**

Οι αποφάσεις μετακίνησης πρέπει να εκδίδονται πριν από την ημερομηνία αναχώρησης και να περιλαμβάνουν απαραίτητα τα εξής στοιχεία, βάσει της ισχύουσας κείμενης νομοθεσίας:

- το ονοματεπώνυμο του μετακινούμενου
- την ιδιότητά του
- τον κλάδο ή την ειδικότητα
- την ημερομηνία αναχώρησης και επιστροφής
- την ημερομηνία έναρξης και λήξης των εργασιών
- τον αριθμό των ημερών και των διανυκτερεύσεων
- πλήρη και σαφή αιτιολογία της μετακίνησης
- τον τόπο και το μέσο μετακίνησης
- το ποσό της εκτιμώμενης δαπάνης και την αντίστοιχη βεβαίωση δέσμευσης πίστωσης για τη συγκεκριμένη μετακίνηση

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις επείγουσας μετακίνησης με προφορική εντολή, παρέχεται και γραπτή έγκριση με έκδοση σχετικής απόφασης μετακίνησης, το αργότερο μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία επιστροφής του μετακινουμένου στην έδρα του.

Οι αποφάσεις μετακίνησης για τους υπαλλήλους και λειτουργούς των Υπουργείων εκδίδονται από τον αρμόδιο Υπουργό ή το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο. Για το προσωπικό των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και των δημοσίων επιχειρήσεων οι αποφάσεις μετακίνησης εκδίδονται από το συλλογικό όργανο διοίκησης ή το εξουσιοδοτημένο από αυτό όργανο.

- **Έξοδα Κίνησης**

Οι μετακινούμενοι στο εσωτερικό ή το εξωτερικό με συγκοινωνιακά μέσα δικαιούνται να ταξιδεύουν, βάσει της ισχύουσας κείμενης νομοθεσίας:

- i. Με αεροπλάνο σε οικονομική θέση
- ii. Με τρένο ή πλοίο στη Β' θέση
- iii. Με λεωφορείο

Οι μετακινούμενοι που έχουν βαριά κινητική αναπηρία (παραπληγία, τετραπληγία, ακρωτηριασμό και αναπηρίες που φέρουν κλινικά την εικόνα παραπληγίας – τετραπληγίας)

μετακινούνται στην καταλληλότερη θέση για την ανεμπόδιστη και ασφαλή μετακίνησή τους.

Οι αποδείξεις πώλησης εισιτηρίων συνοδεύονται υποχρεωτικά και από τα πρωτότυπα αποκόμματα των εισιτηρίων. Για τη μετακίνηση με αεροπλάνο απαιτείται επιπλέον η κάρτα επιβίβασης.

Αν δεν υπάρχει συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) ή η μίσθωση επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης αν το κόστος της μίσθωσης αυτής είναι μικρότερο από το αντίστοιχο της χρήσης ταξί, γεγονός που αιτιολογείται στην εντολή μετακίνησης. Στην τελευταία περίπτωση αναγνωρίζεται το ποσό του κόστους μίσθωσης και η χιλιομετρική αποζημίωση.

Αναφορικά με τα έξοδα κίνησης εκτός έδρας, η χρησιμοποίηση ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτου επιτρέπεται στις εξής περιπτώσεις:

- α. Για μετακινήσεις εκτός έδρας και μέσα στα όρια του νομού, ανεξάρτητα αν οι περιοχές εξυπηρετούνται από συγκοινωνιακά μέσα.
- β. Για τους υπαλλήλους των Περιφερειών, για μετακινήσεις εκτός έδρας και μέσα στα όρια της Περιφέρειας, ανεξάρτητα αν οι περιοχές εξυπηρετούνται από συγκοινωνιακά μέσα.
- γ. Για τους υπαλλήλους των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, για μετακινήσεις εκτός έδρας και μέσα στα όρια της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
- δ. Για λοιπές μετακινήσεις, εάν προβλέπεται στην εντολή διαδοχική μετακίνηση.
- ε. Για μετακινήσεις στη νησιωτική χώρα, όταν στη σχετική εντολή προβλέπεται διαδοχική μετακίνηση εντός του νησιού στο οποίο γίνεται η μετακίνηση.

Αν δεν χρησιμοποιηθεί ιδιωτικής χρήσης μεταφορικό μέσο, καταβάλλεται το αντίτιμο του φθηνότερου εισιτηρίου. Αν χρησιμοποιήθηκε ιδιωτικής χρήσης μεταφορικό μέσο, χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις των παραπάνω περιπτώσεων, καταβάλλεται μόνο το αντίτιμο του εισιτηρίου του φθηνότερου συγκοινωνιακού μέσου της αντίστοιχης διαδρομής.

3.2. Αποζημίωση και ασφαλιστική κάλυψη ασκούμενων πρακτικής

Η πρακτική άσκηση των κατάρτιζόμενων στις Σ.Α.Ε.Κ. αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να είναι επιδοτούμενη και να χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους μέσω του φορέα υλοποίησης του έργου. Ο πρακτικά ασκούμενος λαμβάνει αποζημίωση ίση με το 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή, όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή αναλογικά εάν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον πρακτικά ασκούμενο μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης.

Όλες οι παραπάνω δαπάνες ορίζονται ως επιλέξιμες, βαρύνουν εξ ολοκλήρου το έργο χρηματοδότησης και καταβάλλονται από τον φορέα υλοποίησης του έργου.

2. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης ο κατάρτιζόμενος υπάγεται στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) μόνο για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότης) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση.

3. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, παρά μόνο η υποχρέωση του εργοδότη να αποδίδει τις ασφαλιστικές εισφορές όπως ορίζεται από την νομοθεσία για την πρακτική.

4. Σύμφωνα με το ΑΠ 110152 (15/12/23) η ωραία αποζημίωση του κατωτατου ημερομισθίου (ήτοι 27,872) όπως υπολογίστηκε για το 2023 και αντιστοιχεί σε 27,872/8 =3,484€ (όπου 8 η ώρες πρακτικής άσκησης ανα ημέρα). Ως εκ τούτου, η αποζημίωση για το σύνολο της πρακτικής άσκησης (960 ώρες) ανέρχεται σε 3.344,64€.

5. Βάσει της Εγκυκλίου ΑΠ 359893/20-09-21, οι προβλεπόμενες εισφορές κατά του κινδύνου ατυχήματος, ορίζονται σε 1% επί του τεκμαρτού ημερομισθίου της δωδέκατης (12ης) ασφαλιστικής κλάσης, όπως ισχύει κάθε φορά. Από τον 10/2008 έως και σήμερα το τεκμαρτό ημερομίσθιο της 12ης ασφ. κλάσης είναι 40,45 € (εγκ. τ. ΙΚΑ – ΕΤΑΜ 32/08). Η ασφάλιση, πραγματοποιείται για 25 ημέρες το μήνα ανεξάρτητα από τη διάρκεια της απασχόλησης, εκτός αν αποδεδειγμένα μεσολάβησε ασθένεια ή γενικότερα ανυπαίτια αδυναμία απασχόλησης, οπότε εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των άρθρων 657 και 658 του Α.Κ και οι λοιπές διατάξεις της νομοθεσίας του Φορέα. Όποτε υπολογίζεται ήτοι 25 ημέρες X 40,45 τεκ.ημ. = 1.011,25 €, τεκμαρτές αποδοχές ΑΠΔ. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει ασφαλιστική κάλυψη για παροχές κλάδου ασθένειας σε είδος καταβάλλονται επιπλέον ασφαλιστικές εισφορές ποσοστού 6,45 %, επίσης υπολογιζόμενου επί του τεκμαρτού ημερομισθίου της 12ης ασφαλιστικής κλάσης.

6. Η καταβολή των εισφορών από τις επιχειρήσεις πραγματοποιείται μέσω παρόχου υπηρεσιών (αρ. 52 του Ν. 4611/19) και μεταφέρονται στον λογαριασμό του e-ΕΦΚΑ.

Οι ασφαλιστικές εισφορές διαμορφώνονται ως εξής:

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΦΚΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΙΣΠΡΑΤΤΟΜΕΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	ΕΡΓΟΔΟΤΗ (ΠΟΣΟΣΤΟ %)	ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΟΣ (ΠΟΣΟΣΤΟ %)
Ε.Φ.Κ.Α. (Κλάδος Κύριας Σύνταξης)	1%	-----
<u>ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ εφόσον ο</u> <u>καταρτιζόμενος δεν καλύπτεται</u> <u>άμεσα ή έμμεσα (μετά από Υ.Δ.</u> <u>του καταρτιζόμενου)</u>	6,45 %, υπολογιζόμενου επί του τεκμαρτού ημερομισθίου της 12ης ασφαλιστικής κλάσης.	-----
Σύνολο	7,45%	

Οι ως άνω εισφορές βαρύνουν αποκλειστικά τον εργοδότη σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα, όπως ισχύει κάθε φορά.

- Η καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών από το εργοδότη ελέγχεται σύμφωνα με τις ισχύουσες προθεσμίες.

Προβολή και Δημοσιότητα

Στην πράξη περιλαμβάνονται ενέργειες δημοσιότητας του δικαιούχου οι οποίες περιλαμβάνουν:

- α) την πληροφόρηση για το αντικείμενο υλοποίησης της Πράξης,
- β) την προβολή της ως συγχρηματοδοτούμενης από την Ευρωπαϊκή Ένωση - Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + (ΕΚΤ+) καθώς και γ) τη διάχυση των αποτελεσμάτων της. Ειδικότερα, περιλαμβάνονται: - η διαμόρφωση δελτίου τύπου και προώθησή του σε ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, - η διαμόρφωση άρθρου προβολής της Πράξης και προώθησή του σε ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, - η δημιουργία ηλεκτρονικού ενημερωτικού δελτίου (newsletter) και προώθησή του στα ενδιαφερόμενα μέρη της Πράξης, - η δημιουργία λογοτύπου (logo) της Πράξης, - η δημιουργία σεναρίου και παραγωγή οπτικοακουστικού μηνύματος.

Αντικείμενο της ενέργειας είναι η παραγωγή υλικού δημοσιότητας για την ευαισθητοποίηση και την προβολή της Πράξης «Πρακτική άσκηση καταρτιζόμενων ΣΑΕΚ – Μεταφερόμενη Πράξη από ΠΠ 2014-2020», με Κωδικό ΟΠΣ 6006939, στην κοινή γνώμη, την εκπαιδευτική κοινότητα και τις επιχειρήσεις, καθώς και της πηγής χρηματοδότησης της Πράξης που είναι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο πλαίσιο δημοσιότητας της Πράξης περιλαμβάνεται η δημιουργία και διανομή, με ανάθεση σε τρίτους, αφισών και φυλλαδίων προβολής και δημοσιότητας της Πράξης στα Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ, στους εργοδότες, οι οποίοι έχουν την υποχρέωση να τις αναρτήσουν σε εμφανές σημείο στους χώρους τους. Η σύναψη Σύμβασης με τον ανάδοχο για τη δημιουργία και διανομή αφισών και φυλλαδίων γίνεται με ανάθεση σε εξωτερικό ανάδοχο και αφού το Ίδρυμα Νεολαίας και Δία Βίου Μάθησης καθορίσει τις ακριβείς τεχνικές προδιαγραφές. Η εξόφληση του αναδόχου γίνεται σύμφωνα με όσα περιγράφονται στη Σύμβαση.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/255 της Επιτροπής, της 13.02.2019, τροποποίησης του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 και 821/2014, τα Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ, οι εργοδότες, και όλοι οι εμπλεκόμενοι που υλοποιούν την Πράξη, στα έγγραφα που εκδίδουν (πρακτικά, διαβιβαστικά, αλληλογραφία, παρουσιολόγια μαθητευομένων κ.λπ.) έχουν την υποχρέωση να χρησιμοποιούν την κάτωθι σήμανση (λογότυπο):

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

3.3. Τήρηση Αρχείου της Πράξης

Το Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης τηρεί το αρχείο της Πράξης «Πρακτική άσκηση καταρτιζόμενων Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ – Μεταφερόμενη Πράξη από ΠΠ 2014-2020», με Κωδικό ΟΠΣ 6006939, του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027». Τα Ι.ΣΑΕΚ ΚΑΙ ΣΑΕΚ και οι εργοδότες τηρούν αντίγραφο του αρχείου των συμμετεχόντων/ ωφελούμενων, όπως έχει περιγραφεί ανωτέρω.

Στο Αρχείο της Πράξης, σύμφωνα με την σχετική Απόφαση Ένταξης, τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα δύο (2) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης ή όσο απαιτηθεί από το Εθνικό Πρόγραμμα και την Εθνική νομοθεσία.

Όπως όλα τα ιδρύματα πληρωμών, το ΙΝΕΔΙΒΙΜ τηρεί όλα τα κατάλληλα αρχεία για τους σκοπούς των άρθρων 5 έως 37, για 5 τουλάχιστον έτη, στο ΟΠΣ.

3.6. Συχνές Ερωτήσεις (FAQs)

1. Ποια είναι τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την επιδότηση της πρακτικής άσκησης;
Ένας/Μία καταρτιζόμενος/η για να πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την Πράξη με κωδικό ΟΠΣ 6006939 «Πρακτική Άσκηση Καταρτιζομένων ΣΑΕΚ» θα πρέπει να έχει ξεκινήσει πρακτική άσκηση από το 01.09.2021 και να την έχει ολοκληρώσει μέχρι και 30.09.2024. Επιπλέον, η κατάρτισή του/της θα πρέπει να έχει ξεκινήσει μέχρι και το Σεπτέμβριο του 2022.

Σύμφωνα με το Ν.4763/2020 και την ΚΥΑ Κ5/97484/2021, η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες, οι οποίες μπορούν να έχουν υλοποιηθεί συνεχόμενα ή τμηματικά.

Για την καταβολή της επιδότησης της πρακτικής άσκησης είναι απαραίτητο ο/η καταρτιζόμενος/η να περιλαμβάνεται στη λίστα των ωφελούμενων που έχει αποστείλει η κάθε ΣΑΕΚ στο φορέα υλοποίησης. Μια ακόμη βασική προϋπόθεση αποτελεί η πληρότητα και ορθότητα του φακέλου με το αρχείο του/της πρακτικά ασκούμενου/ης.
2. Πότε προβλέπεται η καταβολή της επιδότησης;
Με την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας, η καταβολή των επιδοτήσεων προβλέπεται να ξεκινήσει στο διάστημα Σεπτέμβριο μέχρι Δεκέμβριο του 2025.
3. Ποιο είναι το ποσό της επιδότησης της πρακτικής άσκησης;
Σύμφωνα με το Ν.4763/2020 και την ΚΥΑ Κ5/97484/2021 καθώς επίσης και την ΚΥΑ 39883/13-04-2023 (Β'2476), ο/η πρακτικά ασκούμενος/η λαμβάνει αποζημίωση ίση με το 80% του νόμιμου νομοθετημένου κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή αναλογικά εάν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών.

4. Η πρακτική άσκηση δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη. Πότε υπολογίζεται να γίνει η πληρωμή;
Η Πράξη με κωδικό ΟΠΣ 6006939 «Πρακτική Άσκηση Καταρτιζομένων ΣΑΕΚ» επιδοτεί τους/τις πρακτικά ασκούμενους/νες που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας (βλέπε ερώτηση 1).
5. Η πρακτική άσκηση έχει ολοκληρωθεί μετά το Σεπτέμβριο του 2024. Πότε θα γίνει η πληρωμή της επιδότησης της πρακτικής άσκησης;
Η Πράξη με κωδικό ΟΠΣ 6006939 «Πρακτική Άσκηση Καταρτιζομένων ΣΑΕΚ» επιδοτεί τους/τις πρακτικά ασκούμενους/νες που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας (βλέπε ερώτηση 1).
6. Η πρακτική άσκηση ξεκίνησε πριν το Σεπτέμβριο του 2021. Πότε θα γίνει η πληρωμή της επιδότησης της πρακτικής άσκησης;
Η Πράξη με κωδικό ΟΠΣ 6006939 «Πρακτική Άσκηση Καταρτιζομένων ΣΑΕΚ» επιδοτεί τους/τις πρακτικά ασκούμενους/νες που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας (βλέπε ερώτηση 1).
7. Προβλέπεται κάποια επιδότηση για τους/τις καταρτιζόμενους/νες που δεν έχουν ξεκινήσει ακόμα πρακτική άσκηση;
Η Πράξη με κωδικό ΟΠΣ 6006939 «Πρακτική Άσκηση Καταρτιζομένων Ι.Ε.Κ.-Μ» επιδοτεί τους/τις πρακτικά ασκούμενους/νες που έχουν ήδη ολοκληρώσει την πρακτική άσκηση.
8. Έχει πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση τμηματικά. Θα υπάρξει κάποιο πρόβλημα;
Σύμφωνα με το Ν.4763/2020 και την ΚΥΑ Κ5/97484/2021 καθώς επίσης και την ΚΥΑ 39883/13-04-2023 (Β'2476), η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες, οι οποίες μπορούν να έχουν υλοποιηθεί συνεχόμενα ή τμηματικά.
9. Είναι δυνατόν να ταυτοποιηθούν τα προσωπικά στοιχεία από τις λίστες που έχουν αποστείλει οι ΣΑΕΚ;
Σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει την προστασία των προσωπικών δεδομένων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, δεν είναι δυνατή η ταυτοποίηση προσωπικών στοιχείων μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας. Συστήνεται ο/η καταρτιζόμενος/η να επικοινωνήσει απευθείας με τη ΣΑΕΚ.
10. Έχω ολοκληρώσει ιδιωτική ΣΑΕΚ. Πότε θα γίνει η πληρωμή του επιδόματος της πρακτικής άσκησης;
Ανεξάρτητα αν η φοίτηση έχει πραγματοποιηθεί σε δημόσια ή ιδιωτική ΣΑΕΚ, η Πράξη με κωδικό ΟΠΣ 6006939 «Πρακτική Άσκηση Καταρτιζομένων ΣΑΕΚ» επιδοτεί τους πρακτικά ασκούμενους/ες που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, (βλέπε ερώτηση 1).
11. Υπάρχει δυνατότητα συμμετοχής σε δύο χρηματοδοτούμενα προγράμματα για την πρακτική άσκηση;
Όχι, δεν υπάρχει η δυνατότητα παράλληλης συμμετοχής σε δύο συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα πρακτικής άσκησης.
12. Σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης, χρειάζεται η υποβολή δελτίου εξόδου;
Όχι, Απογραφικό Δελτίο Εξόδου πρέπει να υποβληθεί στο τέλος της πρακτικής άσκησης, με την ολοκλήρωση των 960 ωρών και όχι σε περίπτωση διακοπής. Επίσης, ο/η

καταρτιζόμενος/η θα ανεβάζει στο πληροφοριακό σύστημα τα απογραφικά εισόδου και εξόδου.

13. Σε περίπτωση επανέναρξης της πρακτικής άσκησης, χρειάζεται η υποβολή δελτίου εισόδου;

Όχι, Απογραφικό Δελτίο Εισόδου πρέπει να υποβληθεί στην αρχική έναρξη της πρακτικής και όχι σε περίπτωση επανέναρξης. Επίσης, ο/η καταρτιζόμενος/η θα ανεβάζει στο πληροφοριακό σύστημα τα απογραφικά εισόδου και εξόδου.

14. Ποια είναι η διεύθυνση στην οποία πραγματοποιείται η εγγραφή μου και η υποβολή Απογραφικού Δελτίου Εισόδου;

Με τη διεύθυνση e-mail που σας έχει καταχωρήσει τη ΣΑΕΚ/ Δ.ΣΑΕΚ σας, κάνετε εγγραφή στον παρακάτω σύνδεσμο:

<https://mis.inedivim.gr/iek-microdata/Account/Login>

15. Παρουσιάζεται σφάλμα / αδυναμία υποβολής του Δελτίου Εισόδου/ Εξόδου.

Η ΣΑΕΚ/ Δ.ΣΑΕΚ είναι αρμόδια να ελέγξει την ορθότητα των στοιχείων έναρξης και λήξης της πρακτικής άσκησης στην προσωπική καρτέλα του/της σπουδαστή/στρια, την τήρηση των προθεσμιών υποβολής των δελτίων εισόδου/ εξόδου, καθώς και τυχόν σφάλματα που εμφανίζει το απογραφικό δελτίο.

16. Ποιο είναι το χρονικό περιθώριο για τη συμπλήρωση του απογραφικού Δελτίου Εισόδου/ Εξόδου;

Το χρονικό περιθώριο κατά το οποίο μπορεί ο/η καταρτιζόμενος/η να υποβάλει το δελτίο εισόδου/ εξόδου είναι ενενήντα (90) ημέρες από την έναρξη και τη λήξη της σύμβασης πρακτικής άσκησης, αντίστοιχα.

17. Έχει παρέλθει η προθεσμία υποβολής του απογραφικού Δελτίου Εισόδου/ Εξόδου και δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής του. Τι διαδικασία πρέπει να ακολουθηθεί;

Απευθύνεστε στη ΣΑΕΚ/ Δ.ΣΑΕΚ σας, θέτοντας ως αίτημα να σας τροποποιήσουν την προθεσμία υποβολής του απογραφικού δελτίου σας, ώστε να μπορείτε στη συνέχεια να το υποβάλλετε.

18. Στο Δελτίο Εισόδου/ Εξόδου προκύπτει σφάλμα λόγω μη ταύτισης ΑΜΚΑ και Ημερομηνίας Γέννησης.

Απευθύνεστε στη ΣΑΕΚ/ Δ.ΣΑΕΚ σας, καθώς έχει τη δυνατότητα αποδέσμευσης του ΑΜΚΑ με την ημερομηνία γέννησής σας, ώστε να μπορείτε να υποβάλλετε το δελτίο σας.

19. Στο Δελτίο Εισόδου/ Εξόδου, χρειάζεται να συμπληρωθεί «Ημερομηνία έναρξης πρόσφατου συνεχόμενου διαστήματος ανεργίας» ενώ είμαι άνεργος/η αλλά όχι εγγεγραμμένος/η στη Δ.Υπ.Α (πρώην ΟΑΕΔ) («ΝΑΙ» στο πεδίο Α3.1 του ερωτηματολογίου);

Ναι, το συγκεκριμένο πεδίο της ημερομηνίας έναρξης πρόσφατου συνεχόμενου διαστήματος ανεργίας πρέπει να συμπληρωθεί εφόσον ο/η καταρτιζόμενος/η είναι άνεργος/η και δεν είναι εγγεγραμμένος/η στην Δ.Υπ.Α (πρώην ΟΑΕΔ).

20. Η ένταξη στο συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα επιδότησης πρακτικής άσκησης σημαίνει ότι θα καταβληθεί η επιδότηση;

Η επιδότηση καταβάλλεται εφόσον ελεγχθεί ο φάκελος του/ης ασκούμενου/ης και κριθεί πλήρης και ορθός από το ΙΝΕΔΙΒΙΜ.

21. Πότε θα γίνει η καταβολή της επιδότησης :

Το ΙΝΕΔΙΒΙΜ θα ελέγξει το φάκελο του/ης ασκούμενου/ης ως προς την πληρότητα και την ορθότητά του. Στην περίπτωση επιτυχούς ελέγχου, δρομολογείται και η καταβολή της επιδότησης.

22. Ποιο είναι το ποσό της επιδότησης:

Ο/η πρακτικά ασκούμενος/η λαμβάνει αποζημίωση ίση με το 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη (όπως ίσχυε κατά την υπογραφή της σύμβασης).

23. Πότε μπορεί να πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση:

Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, μετά το 4ο εξάμηνο, εκτός και αν ορίζεται διαφορετικά από τον Οδηγό του Προγράμματος Κατάρτισης.

24. Τι προβλέπεται εάν ξεκινήσει η πρακτική άσκηση για τρεις μήνες το καλοκαίρι του 2022 και συνεχιστεί για δύο μήνες το καλοκαίρι του 2023:

Λόγω του στενού χρονικού πλαισίου ολοκλήρωσης του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος πρακτικής άσκησης καταρτιζόμενων ΣΑΕΚ με MIS 513199, αναμένεται διευκρινιστική απάντηση από τη διαχειριστική αρχή του ΕΣΠΑ. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση θα συστήναμε να πραγματοποιηθούν οι διαδικασίες ένταξης, ώστε στην περίπτωση που κριθείτε δυνητικά ωφελούμενος/η να μπορείτε να λάβετε την επιδότηση.

25. Ποιες είναι οι υποχρεώσεις του/ης καταρτιζόμενου/ης και ποιες είναι οι αρμοδιότητες των ΣΑΕΚ/ Δ.ΣΑΕΚ:

Οι υποχρεώσεις του/ης καταρτιζόμενου/ης περιγράφονται αναλυτικά στον Οδηγό Υλοποίησης και Εφαρμογής «Πρακτική Άσκηση Καταρτιζόμενων ΣΑΕΚ», στην ενότητα «**2.3 Υποχρεώσεις και Δικαιώματα των Πρακτικά Ασκούμενων**». Οι υποχρεώσεις των ΣΑΕΚ/ Δ.ΣΑΕΚ στην ενότητα «**2.4. Περιγραφή Υλοποίησης του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης**».

Συνοπτικά, οι υποχρεώσεις του/ης καταρτιζόμενου/ης είναι να συμπληρώσει μόνος του ο/η ωφελούμενος/η το IBAN στο πληροφοριακό σύστημα. Το έντυπο που θα εμφανίζει το IBAN, πρέπει να έχει 1ο όνομα δικαιούχου του/της ωφελούμενου/νης. Επιπλέον, ο/η καταρτιζόμενος/η θα ανεβάζει στο πληροφοριακό σύστημα τα απογραφικά εισόδου και εξόδου.

Συνοπτικά, οι αρμοδιότητες των ΣΑΕΚ/ Δ.ΣΑΕΚ, συγκεκριμένα των διευθυντών είναι να ανεβάζουν τα παρουσιολόγια μετά τον έλεγχο που έχουν διεξάγει πρωτίστως στο πληροφοριακό σύστημα. Επιπρόσθετα, οι Διευθυντές/ντριες δημιουργούν κωδικό πρόσβασης, δίνουν τις οδηγίες στους/στις καταρτιζόμενους/νες και συμπληρώνουν τα στοιχεία των σπουδαστών/στριων όπως π.χ. email. Οι Διευθυντές/ντριες ελέγχουν όλα τα προαπαιτούμενα και υποβάλλουν προς την ομάδα έργου του ΙΝΕΔΙΒΙΜ.

26. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, ποια είναι η ασφαλιστική κατάσταση:

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης ο/η καταρτιζόμενος/η υπάγεται στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ - ΕΤΑΜ) μόνο για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότης) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση.

27. Υπάρχει δυνατότητα παραμονής ως εγγεγραμμένος/η στα μητρώα της Δ.Υπ.Α. (πρώην ΟΑΕΔ) κατά τη διάρκεια της πρακτικής;

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, οι άνεργοι εγγεγραμμένοι στα μητρώα της Δ.Υπ.Α. (πρώην ΟΑΕΔ) , που συμμετέχουν ή θα συμμετάσχουν σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, παραμένουν εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων της Δ.Υπ.Α. (πρώην ΟΑΕΔ) και ο χρόνος εκπαίδευσής τους ή επαγγελματικής κατάρτισής τους υπολογίζεται ως χρόνος ανεργίας εφόσον:

- + είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων τουλάχιστον για τέσσερις (4) μήνες κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την έναρξη του προγράμματος,
 - + δηλώσουν τα στοιχεία του προγράμματος αυτού στην Δ.Υπ.Α. (πρώην ΟΑΕΔ) το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών μετά την πρώτη ανανέωση του δελτίου ανεργίας από την έναρξη του προγράμματος ή κατά την πρώτη μετά την έναρξη του προγράμματος αυτοπρόσωπη παρουσία τους στην αρμόδια Υπηρεσία ΚΠΑ2, και
 - + έχουν παρέλθει τουλάχιστον δύο (2) ημερολογιακά έτη από το πέρας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής τους σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης.
- Ο/η κάθε ενδιαφερόμενος/η οφείλει να εξετάζει εάν πληρούνται σωρευτικά οι προβλεπόμενες στο νόμο προϋποθέσεις, προκειμένου να παραμείνει εγγεγραμμένος/η στα αντίστοιχα μητρώα της Δ.Υπ.Α. (πρώην ΟΑΕΔ).

28. Ποιο είναι το ωράριο της πρακτικής άσκησης;

Σύμφωνα με την ΚΥΑ, οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4), το ελάχιστο, έως οκτώ (8), το μέγιστο. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης. Απαγορεύεται η πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης νυχτερινές ώρες (22:00- 06:00). Απαγορεύεται η πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης την Κυριακή και στις επίσημες αργίες.

Η πλήρης απασχόληση καθορίζεται σε σαράντα (40) ώρες εβδομαδιαίως, οι οποίες δύνανται να κατανέμονται σε πενθήμερη ή εξαήμερη εβδομαδιαία εργασία, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Στην πενθήμερη εβδομαδιαία εργασία, το πλήρες ωράριο εργασίας είναι οκτώ (8) ώρες ημερησίως, ενώ στην εξαήμερη εβδομαδιαία εργασία, το πλήρες ωράριο εργασίας ανέρχεται σε έξι (6) ώρες και σαράντα (40) λεπτά ημερησίως.

Επομένως, η ενδεχόμενη απασχόληση σε δεύτερο εργοδότη/τρια είναι επιτρεπτή, μόνο για τόσες ώρες όσες υπολείπονται για τη συμπλήρωση του ανώτατου ορίου ημερήσιας εργασίας, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.

29. Υπάρχει η δυνατότητα παράλληλης εργασίας με την πρακτική άσκηση;

Δεν υπάρχει κώλυμα, αλλά σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρείται η εργατική νομοθεσία και ο μέγιστος επιτρεπόμενος συνολικός χρόνος απασχόλησης. Επίσης, το ωράριο της πρακτικής άσκησης, δεν θα πρέπει να συμπίπτει με το ωράριο της άλλης εργασίας.

30. Υπάρχει κάποιος περιορισμός σχετικά με τον/την εργοδότη/τρια της πρακτικής άσκησης;

Η πρακτική άσκηση μπορεί να πραγματοποιηθεί σε θέσεις που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., δημόσιες υπηρεσίες, Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και

επιχειρήσεις (με τους όρους και τις προϋποθέσεις του ν. 4763/2020 (Α' 254) και του Κανονισμού Λειτουργίας των Ι.Ε.Κ., και με ευθύνη του Ι.Ε.Κ. στο οποίο φοιτούν).

Εξαιρούνται οι φορείς: α) Προσωρινής απασχόλησης, β) Τα νυχτερινά κέντρα, γ) Παροχής καθαριότητας και φύλαξης, δ) Τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών, ε) Κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Επίσης δεν επιτρέπεται εργοδότης/τρια και ασκούμενος/η να έχουν α' βαθμού συγγένεια.

31. Υπάρχει η δυνατότητα να πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση σε επιχείρηση συγγενή;
Δεν επιτρέπεται ο/η εργοδότης/τρια και ο/η ασκούμενος/η να έχουν α' βαθμού συγγένεια.

32. Τι προβλέπεται εάν λόγω νόσησης από COVID-19 υπάρξουν απουσίες στην πρακτική άσκηση;

Η νόσηση με τη νόσο COVID – 19 δεν μπορεί να αποδοθεί σε πταίσμα του/της πρακτικά ασκούμενου/ης. Με δεδομένη λοιπόν τη πρωτόγνωρη για τα παγκόσμια ιατρικά δεδομένα εξάπλωση της εν λόγω πανδημίας, είναι σαφές ότι οι απουσίες των πρακτικά ασκούμενων που νόσησαν με COVID – 19 εντάσσονται στα γεγονότα ανωτέρας βίας και ως εκ τούτου δύνανται, εφόσον αποδεικνύονται, να έχουν την αντιμετώπιση που προβλέπει τόσο η ΚΥΑ όσο και ο Οδηγός Υλοποίησης και Εφαρμογής, αναφορικά με τις δικαιολογημένες απουσίες των πρακτικά ασκούμενων.

3.7. Αλληλογραφία και επικοινωνία με INEΔΙΒΙΜ

Για την αλληλογραφία με το Ίδρυμα Νεολαίας και Δία Βίου Μάθησης που αφορά στην υλοποίηση της συγκεκριμένης Πράξης τα Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ και οι εργοδότες θα απευθύνονται στην παρακάτω διεύθυνση:

Αλληλογραφία	Επικοινωνία
Ίδρυμα Νεολαίας και Δία Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) Αχαρνών 417 και Κοκκινάκη, 111 43 Αθήνα Για τη Πράξη «Πρακτική άσκηση αταρτιζόμενων Ι.ΣΑΕΚ και ΣΑΕΚ», με Κωδικό ΟΠΣ 6006939	praktiki.saek@inedivim.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1	ΑΙΤΗΣΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2	ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΑΣΚΟΥΜΕΝΟΥ
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 3	ΕΚΓΡΙΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΠΟ ΠΣ ΠΗΓΑΣΟΣ
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 4	ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 5	ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 6.1	ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 6.2	ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 7	ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΜΕΝΟΥ
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 8	ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 9	ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΙΝΕΔΙΒΙΜ
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 10	ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ [ΕΝΤΥΠΟ ΛΗΞΗΣ]
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 11	ΔΗΛΩΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ [ΒΕΒΑΙΩΣΗ] ΕΡΓΟΔΟΤΗ